

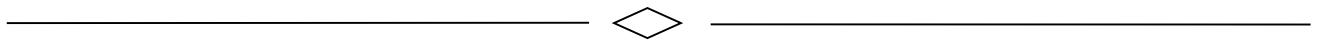
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

**Оперативна програма
„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020**

**УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНИЕ
по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
чрез подбор на проектни предложения
BG05M2OP001-2.016
„Модернизация на висшите училища“**

Съдържание

1. Наименование на програмата:	3
2. Наименование на приоритетната ос:	3
3. Наименование на процедурата:	3
4. Измерения по кодове:	3
5. Териториален обхват:	4
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помош по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:	6
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помош по процедурата:	14
9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помош:	15
10. Процент на съфинансиране:	15
11. Допустими кандидати:	15
12. Допустими партньори:	Error! Bookmark not defined.
12.1. Допустими асоциирани партньори:	26
13. Деяности, допустими за финансиране:	26
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	40
14.1. Условия за допустимост на разходите	41
14.2. Допустими разходи	43
14.3. Недопустими разходи:	56
15. Допустими целеви групи (крайни бенефициенти):	58
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):	58
17. Хоризонтални политики:	67
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):	67
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	68
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:	68
21. Ред за оценяване на проектното предложение:	68
22. Критерии и методика за оценка на проектното предложение:	70
23. Начин на подаване на проектното предложение:	70
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	72
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:	75
26. Адрес за подаване на проектното предложение:	75
27. Допълнителна информация:	76
28. Приложения към Условията за кандидатстване:	78

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

1. Наименование на програмата:

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.
(ОПНОИР)

2. Наименование на приоритетната ос:

2. Образование и учене през целия живот

Инвестиционен приоритет 10ii - Подобряване на качеството и ефикасността и достъпа до висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, особено за групите в неравностойно положение

Специфична цел 2 към ИП 10ii. Въвеждане на системи за управление и финансиране на висшите училища, съобразно постигнатите резултати

Специфична цел 3 към ИП 10ii. Увеличаване на броя на завършилите висше образование между 30-34 години

Специфична цел 4 към ИП 10ii. Повишаване на квалификацията на научноизследователския състав и участие на млади докторанти в научни изследвания

Инвестиционен приоритет 10iii - Подобряване на равния достъп до учене през целия живот за всички възрастови групи чрез формални, неформални и самостоятелни начини, усъвършенстване на знанията, уменията и квалификацията на работната сила, и насърчаване на гъвкави начини за учене, включително чрез напътствия за кариерно развитие и валидиране на придобитата квалификация.

Специфична цел 1 към ИП 10iii. Развитие на капацитета и повишаване на квалификацията на заетите в областта на образованието

Специфична цел 2 към ИП 10iii. Повишаване на участието в продължаващо обучение и надграждане на знания, умения и компетентности на обхванатите от дейности по ОП

3. Наименование на процедурата:

„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА“

4. Измерения по кодове:

Код по област на интервенция: 116, 117

Код по форма на финансиране: 01

Код по вид територия: 07

Код по териториални механизми за изпълнение: 07

Код по допълнителна тема на ЕСФ: 08

Код по икономическа дейност: 19

5. Териториален обхват:

Дейностите по настоящата процедура следва да се изпълняват на територията на Република България и на територията на държавите – членки на Европейския съюз, в съответствие с чл. 4, ал. 1 от ПМС № 189 от 28 юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансираны от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Съгласно доклада за България за 2019 г. в рамките на Европейския семестър, висшето образование в страната все още не е достатъчно съобразено с нуждите на пазара на труда. Броят на студентите във висшето образование намалява със 17% между 2012 и 2017 г. в резултат на демографските фактори, но и поради предпочтенията на студентите да учат в чужбина. Това се дължи на възприемането, че качеството на преподаване в страната е ниско, което се потвърждава и от наблюдавания нисък брой чуждестранни студенти. В доклада е констатирано, че постиженията на висшето образование се подобряват, но все още са под средното за ЕС. Приемът на студенти в области, свързани с информационните и комуникационните технологии, се увеличава, но като цяло привлекателността на науката, технологиите, инженерните и математическите науки не се е увеличила значително, а процентът на завършилите по тези професионални направления си остава нисък (19,7% през 2016 г.)¹. Друг важен проблем, свързан с качеството на висшето образование, е идентифицираният от работодателите недостиг на знания и умения сред завършващите студенти (CEDEFOP, 2018). В същото време липсата на адекватно квалифициран персонал продължава да бъде ключова пречка за повече инвестиции във фирмите. Ниското качество на системите за образование и обучение и ограниченото предлагане на програми, които съответстват на пазарните нужди, се отразяват и върху инвестиционните решения в бизнеса. По отношение на образователната система Европейската комисия препоръчва² на България да предприеме действия за подобряване пригодността за заетост чрез засилване на уменията, включително на цифровите умения.

Настоящата процедура е в съответствие с приоритетите в областта на висшето образование, заложени в националните стратегически документи, и допринася за постигане на техни основни цели, сред които:

- Съществено повишаване на качеството на висшето образование и на съвместимостта му с европейските системи за висше образование с цел заемане на достойно място в Европейското пространство за висше образование; Изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища (ВУ) и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование; Модернизация на системата за управление на висшите училища и ясно определяне на видовете ВУ и образователно-квалификационните степени; Преодоляване на негативните тенденции в кариерното израстване на преподавателите

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-bulgaria_bg.pdf

² Съгласно Препоръката на съвета относно националната програма за реформи на България за 2019 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на България за 2019 г. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-bulgaria_bg.pdf

във ВУ и стимулиране на най-добрите преподаватели; Разширяване и укрепване на мрежата за учене през целия живот и широко приложение на различни електронни форми за дистанционно обучение, планирани в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България (2014-2020 г.), приета от 43-то Народно събрание на 26.02.2015 г., обн., ДВ, бр. 18 от 10.03.2015 г.;

- Подобряване на достъпа и увеличаване броя на завършилите висше образование и изследователите; Хармонизиране на предлаганите от висшите училища програми и търсения от пазара на труда квалификации; Насърчаване мобилността на студенти, докторанти и преподаватели и трансграничното сътрудничество между висшите училища; Укрепване на триъгълника на знанието между висше образование, научни изследвания и инновации; Изграждане на модерна система и усъвършенствани форми за учене през целия живот в системата на висшето образование, задоволяващи индивидуалните потребности на личността за по-добра адаптивност към променящата се работна среда и адекватно отговарящи на социално-икономическите реалности за растеж, планирани в област на въздействие „Модернизиране на висшето образование“ на Националната стратегия за учене през целия живот;
- Модернизиране на учебното съдържание и методи на преподаване; Подобряване на уменията на преподавателите; Засилване на сътрудничеството между образование, индустрия и неправителствен сектор и установяване на координиран подход за ефективни мерки в областта на цифровите умения и заетостта, планирани в приоритетна област „Повишаване на цифровите компетентности и умения“, цел 6: „Модернизиране на училищното и висшето образование в областта на информационните и комуникационни технологии“ на Национална програма "Цифрова България 2025"³, приета с РМС № 730 от 5 декември 2019 г.

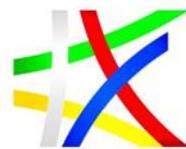
Основната цел на процедурата е постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование, чрез въвеждане на компетентностен модел, мултидисциплинарност и интердисциплинарност в обучението на студентите, включително чрез широко прилагане на цифрова трансформация на образованието.

Специфичните цели на процедурата са:

- **Модернизация на учебните програми и въвеждане на дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в образователния процес ;**
- **Професионално развитие на преподавателите и подобряване на уменията им за използване на ИКТ-базирани инновационни образователни технологии;**
- **Интернационализация на висшите училища и участие в мрежи.**

Настоящата процедура съответства на актуалните тенденции на Европейското пространство за висше образование и подпомага изпълнението на предвидените действия по изпълнение на Препоръките на Съвета към България в рамките на Европейския семестър. Същевременно процедурата създава предпоставка за повишаване на коефициентите в Рейтинговата система

³ <https://www.mtitc.govtment.bg/bg/category/85/nacionalna-programa-cifrova-bulgariya-2025-i-putna-karta-kum-neya-saprieti-s-rms-no-730-ot-5-dekemvri-2019-godina>

на висшите училища в България на включените в процедурата професионални направления на кандидатите и партньорите – висши училища, както и предоставя възможност за самооценка на приемаческия и иновативен потенциал на висшите училища посредством инструмента HEInnovate (<https://heinnovate.eu/en>).

Интегрираният характер на процедурата стимулира висшите училища да споделят ресурсите си (човешки, финансови и материални), да използват по-добре цифровото и смесено обучение, да въведат гъвкави методи на обучение и да подобрят възможностите за учене през целия живот.

Дейностите по настоящата процедура допълват и надграждат резултатите по програма „Еразъм +“ и програма „Мария Склодовска-Кюри“ и създават предпоставки за фокусиране на политиката в областта на висшето образование през програмен период 2021-2027 г.

7. Индикатори⁴:

Показатели, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

За изпълнение:

- 1.1. Висши училища, включени в инициативата HEInnovate – целева стойност за процедурата 30;

Индикаторът измерва броя на висшите училища (кандидати/партньори), които в процеса на подготовката на проектните предложения по настоящата процедура са извършили оценка на иновативния и приемаческия си потенциал в инструмента HEInnovate и които участват в изпълнението на проекти по сключени договори за предоставяне на БФП по настоящата процедура.

- 1.2. Висши училища, участващи в мерки за оптимизация на професионалните направления и на институционалната мрежа – целева стойност за процедурата 70%;

Индикаторът измерва дела на висшите училища (кандидати/партньори), които в рамките на проекта са въвели нови учебни програми със споделено използване на ресурси, от общия брой висши училища, включени в дейности по съответния проект.

- 1.3. Лица на възраст 25-64 години, участващи в продължаващо обучение и надграждане на знания, умения и компетентности по ОП – целева стойност за процедурата 3 104;

Целевата стойност на индикатора се формира кумулативно от целевите стойности на следните индикатори за изпълнение: „Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификацията“, „Студенти, включени в програми за мобилност“, „Брой студенти, записани в курсове, преподавани чрез дигитално образователно съдържание“, „Брой студенти, записани в курсове, преподавани съвместно от български висши училища“; „Брой студенти, записани в курсове на чужд език, преподавани съвместно с чуждестранни висши училища“, „Брой студенти, получили

⁴Посочват се конкретни изисквания към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в проектните предложени, в случай че има такива.

подкрепа за развитие на предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност“ и „Млади учени до 34 г. вкл., получили подкрепа по ОП за дейности в сферата на НИРД (GOVERD плюс HERD)“, които са планирани в съответното проектно предложение по процедурата, като се вземе предвид единствено очакваният брой на представителите на целевата група във възрастовата граница между 25 и 64 години.

- 1.4. Кариерни центрове, които са получили подкрепа за проследяване на реализацията на завършилите в първата година след дипломирането - целева стойност за процедурата 30;
Индикаторът измерва броя на кариерните центрове на учащищите висши училища (кандидати/партньори), които в рамките на проекта са изградили системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти в първата година след дипломирането.
- 1.5. Висши училища, учащищие в изграждането на общи информационни мрежи на кариерните центрове - целева стойност за процедурата 45;
Индикаторът измерва броя на висшите училища (кандидати/партньори), които в рамките на проекта са изградили общи информационни мрежи на кариерните центрове.
- 1.6. Студенти, включени в програми за мобилност - целева стойност за процедурата 775;
Индикаторът измерва броя на студентите, които в рамките на проекта са преминали успешно мобилност за обучение в асоцииран партньор.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на програмите за мобилност, в които студентът е участвал в рамките на проекта.

От тях:

- ✓ 1.6.1. Студенти в технически науки - целева стойност за процедурата 200;
*Индикаторът измерва броя на студентите, обучаващи се в технически науки, които в рамките на проекта са преминали успешно мобилност за обучение в асоцииран партньор.
Стойността на индикатора е част от целевата стойност на индикатор „Студенти, включени в програми за мобилност“.*

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент, обучаващ се в технически науки, може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на програмите за мобилност, в които студентът е участвал в рамките на проекта.

- ✓ 1.6.2. Студенти в област на висше образование "педагогически науки", подкрепени от дейности по ОПНОИР – целева стойност за процедурата 200;
*Индикаторът измерва броя на студентите, обучаващи се в педагогически науки, които в рамките на проекта са преминали успешно мобилност за обучение в асоцииран партньор.
Стойността на индикатора е част от целевата стойност на индикатор „Студенти, включени в програми за мобилност“.*

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент, обучаващ се в педагогически науки, може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на програмите за мобилност, в които студентът е участвал в рамките на проекта.

- 1.7. Участници в различни форми на мобилност, които са с повищена квалификация и умения и по-добра реализация - целева стойност за процедурата 380;

Индикаторът измерва броя на докторантите, постдокторантите, специализантите, младите учени, изследователите и учените от българските висши училища (кандидати/партньори) и партньорите научни организации, и на преподавателите, които в рамките на проекта са преминали успешно мобилност за обучение, за научноизследователска дейност или за преподаване.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един представител на посочените по-горе целеви групи може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на мобилностите, в които е участвал в рамките на проекта.

От тях:

- ✓ 1.7.1. Млади учени до 34 г. вкл., получили подкрепа по ОП за дейности в сферата на НИРД (GOVERD плюс HERD) - целева стойност за процедурата 58;

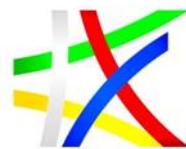
Индикаторът измерва броя на младите учени (до 34 г., вкл.), които в рамките на проекта са преминали успешно мобилност, включваща научноизследователска дейност, в асоцииран партньор. Стойността на индикатора е част от целевата стойност на индикатор „Участници в различни форми на мобилност, които са с повищена квалификация и умения и по-добра реализация“.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един млад учен може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на мобилностите, в които е участвал в рамките на проекта.

- 1.8. Брой преподаватели, успешно преминали програми за входяща мобилност - целева стойност за процедурата 120;

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един преподавател може да бъде включен повече от един път при отчитането на индикатора, само в случай че участва в няколко входящи мобилности в различни висши училища, които си партнират по проекта. Когато един преподавател участва в повече от една входяща мобилност в едно и също висше училище, той може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора.

Индикаторът измерва броя на чуждестранните преподаватели от асоциираните партньори, които в рамките на проекта са преминали успешно мобилност за преподаване в българско висше училище (кандидат/партньор). Стойността на индикатора е част от целевата стойност на индикатор „Участници в различни форми на мобилност, които са с повищена квалификация и умения и по-добра реализация“.

- 1.9. Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификацията – целева стойност за процедурата 1 500;

Индикаторът измерва броя на българските преподаватели в участващите висши училища (кандидат/партньор), които в рамките на проекта са преминали краткосрочна специализация в чуждестранен асоцииран партньор или са преминали успешно обучение в България. При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един преподавател може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на мобилностите, в които е участвал в рамките на проекта.

От тях:

- ✓ 1.9.1. Брой споделени преподаватели между партниращите български висши училища - целева стойност за процедурата 450;

Индикаторът измерва броя на българските преподаватели от партниращите висши училища, които след приключването на краткосрочната специализация в чуждестранен асоцииран партньор, в периода на изпълнение на проекта преподават на студенти от други висши училища, участващи в проекта като кандидат и/или партньор по проекта. Стойността на индикатора е част от целевата стойност на индикатор „Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификацията“.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един преподавател може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от това дали преподава на студенти само от едно от партниращите по проекта висши училища, или преподава на студенти от няколко или всички включени в проекта висши училища.

- ✓ 1.9.2. Брой млади преподаватели (до 34 г. вкл.), завършили краткосрочни специализации в чужбина и/или обучения в България - целева стойност за процедурата 450;

Индикаторът измерва броя на младите български преподаватели (до 34 г., вкл.) от участващите висши училища, които в рамките на проекта са преминали успешно краткосрочна специализация в чуждестранен асоцииран партньор или са преминали успешно обучение в България. Стойността на индикатора е част от целевата стойност на индикатор „Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификацията“.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един преподавател може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на краткосрочните специализации в чужбина или обучения в България, в които е участвал в рамките на проекта.

- 1.10. Брой студенти, записани в курсове, преподавани чрез дигитално образователно съдържание – целева стойност за процедурата 1 995;

Индикаторът измерва броя на студентите в участващите висши училища (кандидат/партньор), които в периода на изпълнение на проекта се обучават по учебни дисциплини, преподавани по разработените по проекта учебни програми с дигитално образователно съдържание.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на учебните дисциплини с дигитално образователно съдържание, които са му били преподавани в рамките на проекта.

- 1.11. Брой студенти, записани в курсове, преподавани съвместно от български висши училища - целева стойност за процедурата 998;

Индикаторът измерва броя на студентите в участващите висши училища (кандидат/партньор), които в периода на изпълнение на проекта се обучават по поне една учебна дисциплина, преподавана по съвместно разработените по проекта учебни програми или преподавана чрез споделяне на преподаватели от партниращите български висши училища.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на учебните дисциплини, които са му били преподавани в рамките на проекта по съвместно разработените учебни програми или чрез споделяне на преподаватели от партниращите български висши училища.

- 1.12. Брой студенти, записани в курсове на чужд език, преподавани съвместно с чуждестранни висши училища - целева стойност за процедурата 998;

Индикаторът измерва броя на студентите в участващите висши училища (кандидат/партньор), които в периода на изпълнение на проекта се обучават по учебни дисциплини, преподавани по съвместно разработените по проекта учебни програми за обучение на чужд език с асоциираните партньори чуждестранни висши училища.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на учебните дисциплини, които са му били преподавани в рамките на проекта по съвместно разработените учебни програми за обучение на чужд език с асоциираните партньори.

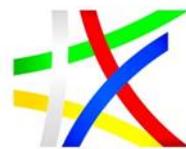
- 1.13. Брой въведени съвместни учебни програми с партниращи български висши училища - целева стойност за процедурата 30;

Индикаторът измерва броя на новите съвместни учебни програми, разработени по проекта с партниращите български висши училища, които в периода на изпълнение на проекта се прилагат от съответните висши училища в обучението на техни студенти.

ВАЖНО!! Индикаторът задължително трябва да бъде включен във всяко проектно предложение по настоящата процедура, с минимална целева стойност 2.

- 1.14. Брой въведени нови програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение - целева стойност за процедурата 30;

Индикаторът измерва броя на разработените по проекта нови учебни програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение, които в периода на изпълнение на проекта се прилагат от съответните висши училища в обучението на техни студенти.

ВАЖНО!! Индикаторът задължително трябва да бъде включен във всяко проектно предложение по настоящата процедура, с минимална целева стойност 2.

- 1.15. Брой въведени съвместни учебни програми за обучение на чужд език с чуждестранни висши училища/чуждестранни научни организации/ чуждестранни специализирани клиники - целева стойност за процедурата 30;

Индикаторът измерва броя на новите учебни програми за обучение на чужд език, разработени съвместно с асоциираните партньори, които в периода на изпълнение на проекта се прилагат от съответните висши училища в обучението на техни студенти.

- 1.16. Брой студенти, получили подкрепа за развитие на предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност - целева стойност за процедурата 390.

Индикаторът измерва броя на студентите от участващите висши училища (кандидат/партньор), които в рамките на проекта са завършили обучение за развитие на предприемачески умения, презентационни умения или дигитална креативност.

При планиране на стойността на индикатора следва да се има предвид, че един студент може да бъде включен само веднъж при отчитането на индикатора, независимо от броя на обученията, в които е участвал в рамките на проекта.

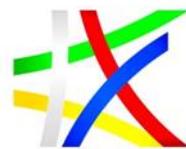
За резултат:

- 2.1. Дял на студентите, записани в дигитални курсове, подкрепени по ОП НОИР, които са преминали в по-горен курс – 90 % средно за академична година;

Индикаторът измерва дела на студентите, които в рамките на проекта са записали дигитален курс на обучение⁵ по определена учебна дисциплина (въз основа на разработена по проекта учебна програма с дигитално образователно съдържание) и са продължили обучението си в следващата година от съответната образователно-квалификационна степен, или са преминали в първа година от обучението си в по-висока образователно-квалификационна степен, или са завършили последна година от обучението си по съответната образователно-квалификационна степен, от общия брой студенти, записани в дигитални курсове, подкрепени по ОПНОИР, за съответната академична година в периода на изпълнение на проекта. Стойността на индикатора се измерва/отчита с натрупване след края на всяка академична година и до 6 месеца след приключване на проекта.

- 2.2. Дял на студентите, записани в курсове на чужд език, преподавани съвместно с чуждестранни висши училища, подкрепени по процедурата, които са преминали в по-горен курс – 90 % средно за академична година;

⁵ Курс е обучението по конкретна учебна дисциплина съгласно утвърдения учебен план във висше училище, което се извършва в съответната академична година от обучението на студента. Курсовете, преподавани чрез дигитално образователно съдържание са курсове, при които се използват методи на преподаване и обучение, основани на цифровите технологии и образователни ресурси със свободен достъп, електронни форми за дистанционно обучение и обучение онлайн с отворен достъп и които може да включват и комбинация от няколко метода на обучение. Курсовете, преподавани чрез дигитално образователно съдържание (дигитални курсове на обучение) са курсове, преподавани чрез специализирани софтуерни програми, интерактивни дигитални ресурси, излъчвания/подкастове, симулации или интерактивни образователни игри посредством прилагане на иновативни методи на преподаване, такива които са насочени към повишаване на дигиталните умения и които са базирани на преобладаваща визуализация на учебния материал за сметка на текстово-базираните учебни материали

Индикаторът измерва дела на студентите, които в рамките на проекта са записали курс на чужд език по определена учебна дисциплина (въз основа на съвместно разработена по проекта учебна програма за обучение на чужд език с асоциираните партньори чуждестранни висши училища), преподавана съвместно от преподаватели на участващите български висши училища и асоциираните партньори, и са продължили обучението си в следващата година от съответната образователно-квалификационна степен, или са преминали в първа година от обучението си в по-висока образователно-квалификационна степен, или са завършили последна година от обучението си по съответната образователно-квалификационна степен, от общия брой студенти, записани в курсове на чужд език, подкрепени по ОПНОИР, преподавани съвместно с асоциирани партньори, за съответната академична година в периода на изпълнение на проекта. Стойността на индикатора се измерва/отчита с натрупване след края на всяка академична година и до б месеца след приключване на проекта.

- 2.3. Дял на студентите, записани в курсове, преподавани съвместно от български висши училища, подкрепени по процедурата, които са преминали в по-горен курс – 90 % средно за академична година;

Индикаторът измерва дела на студентите, които в рамките на проекта са записали обучение по определена учебна дисциплина, преподавана по съвместно разработените по проекта учебни програми или преподавани чрез споделяне на преподаватели (подкрепени по проекта) от партниращите български висши училища, и са продължили обучението си в следващата година от съответната образователно-квалификационна степен, или са преминали в първа година от обучението си в по-висока образователно-квалификационна степен, или са завършили последна година от обучението си по съответната образователно-квалификационна степен, от общия брой студенти, записани в курсове, преподавани по съвместно разработените учебни програми или чрез споделяне на преподаватели от партниращите български висши училища, по ОПНОИР, за съответната академична година в периода на изпълнение на проекта. Стойността на индикатора се измерва/отчита с натрупване след края на всяка академична година и до б месеца след приключване на проекта.

- 2.4. Дял на преподавателите във висши училища, от включените в дейности по настоящата процедура, получили удостоверение за успешно премината програма за повишаване на квалификацията – 100 %;

Индикаторът измерва дела на преподавателите от висшите училища (кандидат/партньор), които са получили документ за успешно приключило обучение в България/ краткосрочна специализация в чуждестранен асоцииран партньор, от общия брой преподаватели, включени в обучения и/или краткосрочни специализации в рамките на проекта.

- 2.5. Дял на преподавателите, преминали краткосрочни специализации в асоциираните партньори в чужбина по настоящата процедура, които са останали на работа във висшето училище – кандидат/партньор 6 месеца след приключване на процедурата – 90%;

Индикаторът измерва дела на преподавателите от висшите училища (кандидат/партньор), които в периода на изпълнение на проекта са завършили краткосрочна специализация в чуждестранен асоцииран партньор, и са останали на

работа във висшето училище кандидат/партньор б месеца след приключване на проекта, от общия брой преподаватели, включени в краткосрочни специализации по проекта.

- 2.6. Студенти, обучаващи се в технически специалности, от включените в дейности по ОП - 25 %;

Индикаторът измерва дела на студентите, които се обучават в технически науки⁶ и са включени в дейностите на проекта, от общия брой студенти на участящите висши училища (кандидат/партньор), които участват в изпълнението на дейностите по проекта. При планиране на целевата стойност на индикатора, на ниво проект, следва да се вземе предвид броят на студентите на участящите в съответния проект висши училища.

Принос на процедурата към изпълнението на индикатора – 0,2 %. Изчислява се служебно от УО на ниво програма въз основа на отчетеното изпълнение на планираните целеви стойности в проектите по настоящата процедура.

- 2.7. Дял на признатите кредити за обучение, от общия брой придобити кредити от проведена мобилност за обучение по настоящата процедура – 100%;

Индикаторът измерва дела на придобитите кредити в рамките на мобилността за обучение на студенти, които в периода на изпълнение на проекта са признати от участящите висши училища (кандидат/партньор), от общия брой придобити кредити от проведената мобилност за обучение на студенти по проекта.

- 2.8. Дял на младите учени до 34 г. вкл., които участват в дейностите по ОП сред заетите в НИРД (GOVERD плюс HERD) - 15 %.

Индикаторът измерва дела на младите учени до 34 г., които са включени в дейности по проекта, от общия брой заети в НИРД в участящите по проекта висши училища (кандидат/партньор) и научни организации. При планиране на целевата стойност на индикатора, на ниво проект, следва да се вземе предвид броят на младите учени на участящите в съответния проект висши училища и научни организации.

По настоящата процедура следва да бъде постигнат принос от 9 % към целевата стойност на индикатора по ОП. Изчислява се служебно от УО на ниво програма въз основа на отчетеното изпълнение на планираните целеви стойности в проектите по настоящата процедура.

Общ индикатор за резултат:

2.9. Повишен рейтинг по отношение на включените в операцията професионални направления за съответните висши училища кандидати и партньори, измерен при актуализация на рейтинга на висшите училища през годината, следваща годината на окончателно приключване на проекта – 10%.

Общият индикатор за резултат измерва увеличението на коефициентите на включените в проекта професионални направления за участящите висши училища (кандидат/партньор), спрямо коефициентите на същите професионални направления към момента на стартиране на проекта. Планираната стойност на индикатора за резултат, на ниво

⁶ Технически науки съгласно Постановление № 125 на МС от 24.06.2002 г. за утвърждаване Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

проектно предложение, трябва да отразява средната стойност на очакваното процентно увеличение на всички включени в проекта професионални направления на участващите висши училища.

Стойността на индикатора се изчислява служебно от УО на ниво програма, като средна стойност на увеличение на коефициентите на включените в процедурата професионални направления от всички участващи висши училища, въз основа на отчетеното изпълнение на планираните целеви стойности в проектите по настоящата процедура.

Информационната система за управление и наблюдение 2020 (ИСУН 2020) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидата.

В секция 8 (Индикатори) на попълнения Формулар за кандидатстване с проектно предложение кандидатите следва да включат релевантните към съответното проектно предложение индикатори за изпълнение и резултат, които да бъдат количествено определени с положителна целева стойност, различна от 0 и да съответстват на планираните в проекта дейности. В проектното предложение следва да бъдат включени всички задължителни индикатори, съгласно т. 7 от Условията за кандидатстване. Тези изисквания са условия за допустимост на проектното предложение и неспазването им ще доведат до отхвърляне на проекта. Заложените целеви стойности за всеки планиран показател (индикатор) следва да са реалистични.

В случай на неизпълнение на прогнозните целеви стойности на индикаторите, свързани с постигането на целите на ОПНОИР, на кандидата ще бъдат наложени финансови корекции съгласно Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28 март 2017 г.

Националният статистически институт (НСИ) разработи унифициран документ за метаданните в съответствие със структурата за справочни метаданни на Евростат (ESMS) (Приложение XXVIII към Насоките за кандидатстване).

Освен това кандидатът е необходимо да представи към документите, които се подават на етап кандидатстване **Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ** (Приложение IV към Условията за кандидатстване), която е задължителното условие за НСИ, съгласно Регламент 223/2009, за предоставяне на статистически данни, както при процедурите на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помош по процедурата:

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помош е **50 000 000 лева**

Средства от ЕСФ (85 %)

42 500 000 лева

Национално съфинансиране (15 %)

7 500 000 лева

Това е общият предвиден размер на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура.
Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло посочената по-горе сума.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ:

За проекти, в които висшето училище кандидат е с общ брой действащи студенти и докторанти по-малък от 5 000 – 800 000 лв.

За проекти, в които висшето училище кандидат е с общ брой действащи студенти и докторанти по-голям от 5 000 – 2 000 001 лв.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ:

За проекти, в които висшето училище кандидат е с общ брой действащи студенти и докторанти по-малък от 5 000 – 2 000 000 лв.

За проекти, в които висшето училище кандидат е с общ брой действащи студенти и докторанти по-голям от 5 000 – 5 000 000 лв.

При определяне на минималния и максималния допустим размер на безвъзмездната финансова помощ, кандидатите следва да се съобразят с информацията за общ брой на действащите студенти и докторанти за съответното висше училище-кандидат, предоставена по служебен ред от Министерство на образованието и науката (**Приложение XIX към Условията за кандидатстване**).

В минималния и максималния размер на безвъзмездна финансова помощ се включват планираните преки разходи и непреките разходи на проектното предложение.

10. Процент на съфинансиране⁷:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на кандидата.

11. Допустими кандидати:

11.1. Критерии за допустимост на кандидатите

Допустими кандидати по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения са висши училища, в съответствие с решение за одобрение на методология и критерии за подбор на операция „Модернизация на висшите училища“ от проведено неприсъствено заседание за вземане на решения на Комитета за наблюдение на ОПНОИР в периода от 22.04.2020 г. до 08.05.2020 г.

Кандидатите следва да бъдат създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование и към датата на подписване на декларацията за партньорство да имат институционална акредитация.

⁷Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

Кандидати, които са в процедура по институционална акредитация и които ползват правата си, получени по преходната си акредитация, се считат, че отговарят на горепосоченото условие.

Проверки за наличието на институционална акредитация на кандидатите ще се извършват от УО на етап оценка на проектно предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Кандидатът трябва да участва в изпълнението на всички дейности, планирани в проектното предложение. Планираните дейности трябва да са насочени към висшето училище - кандидат и да поставят **фокус към конкретни негови основни звена, съгласно чл. 25 от Закона за висшето образование, и към конкретни професионални направления**.

Едно висше училище може да участва като кандидат само в едно проектно предложение. Планираните в проектното предложение дейности трябва да бъдат пряко насочени към кандидата.

Кандидатът по настоящата процедура следва да отговаря на изискванията за предоставяне на минимални помощи, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, когато планира да изпълнява пряко⁸ (в качеството си на кандидат) дейностите от група дейности 3, които са насочени към изграждане на мрежи от кариерни центрове и кариерно консултиране и ориентиране на студенти с цел намиране на работа (дейности 3.1, 3.2 и 3.4). Всички обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се декларират в **Декларация за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване)**.

Декларацията за минимални помощи се представя от кандидата на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка проверката за допустимост по отношение на Регламент (ЕС) № 1407/2013, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи. Оценителната комисия ще провери на етап оценка на административно съответствие и допустимост дали кандидатът не попада в забранителния режим на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Всички други обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се приемат на декларативен принцип. Подробна проверка на декларираните обстоятелства ще се извършва на етап оценка на проектното предложение, както и преди сключването на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За да удостоверят икономическата си дейност, всички кандидати по процедурата следва да посочат във Формуляра за кандидатстване в раздел 2 „Данни за кандидата“, „Код на организацията по КИД 2008“ и „Код на проекта по КИД 2008“, както и да декларират това обстоятелство в Декларацията за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване). За определяне на допустимостта съгласно посочения критерий се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 – <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008>, като оценителната комисия извършва и служебна проверка в НСИ, в случай на необходимост.

⁸ За целите на настоящата процедура „изпълнява пряко“ означава, че не се планира дейностите да бъдат възлагани на изпълнител.

Кандидатът по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения трябва:

- да е директно отговорен за изпълнението на дейностите по проекта, а не да действа в качеството на посредник;

и

- да разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проекта.

Административен капацитет:

Екипът за организация и управление на проекта трябва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности.

За доказване на административен капацитет, кандидатът следва да представи автобиографии по образец (**Приложение VII към Условията за кандидатстване**) на основния екип за организация и управление, както и да посочи информация в секция 9 „Екип“ от Формуляра за кандидатстване за квалификацията и отговорностите на всеки един от предлаганите членове на екипа за управление на проекта, в т.ч. и за членовете на основния екип. Основният екип за организация и управление на проекта включва ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист). Счита се, че е налице административен капацитет за изпълнение на проекта, в случай че всеки от предложените експерти в основния екип за организация и управление, за които са приложени автобиографии в секция 12. „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване, притежава минимум образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и поне 2 години опит в управлението и/или изпълнението на проекти.

Финансов капацитет:

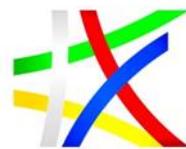
Финансовият капацитет по настоящата процедура се оценява като общ оборот за кандидата и партньорите с натрупване за последните две приключили финансови години преди датата на кандидатстване.

Кандидатът и партньорите трябва да могат да осигурят необходимото финансиране за изпълнение на дейностите по проекта.

Финансовият капацитет се оценява на база представените счетоводни документи (ГФО) за последните две приключили финансови години. Счита се, че кандидатът и партньорите разполагат с финансов капацитет, в случай че общият им оборот с натрупване през последните две приключили финансови години е поне 30 % от стойността на исканото финансиране по проекта.

За целите на настоящата процедура по отношение на понятието „общ оборот“ се прилагат следните разпоредбите на §1, т.11 от Допълнителните разпоредби от Закона за счетоводството, съгласно който "Нетни приходи от продажби" са сумите от продажба на продукция, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите“.

Под „общ оборот с натрупване“ за кандидат и партньор – държавно висше училище следва да се разбира изпълнението на делегирания бюджет за висшето училище, включително и финансирания по проекти извън делегирания бюджет за последните две приключили

финансови години (раздел А. „Приходи, помощи и дарения“ от Отчета за приходите и разходите).

Под „общ оборот с натрупване“ за партньори – научни организации следва да се разбира бюджетът на научната организация, включително и финансирания по проекти и дарения за последните две приключили финансови години (раздел А. „Приходи, помощи и дарения“ от Отчета за касовото изпълнение).

Под „общ оборот с натрупване“ за кандидати и партньори – частни висши училища и за партньори – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите следва да се разбира годишен оборот на юридическото лице за последните две приключили финансови години заедно/съвкупно за стопанската и нестопанската дейности. Например годишния оборот за 2018 г. и (плюс) годишния оборот за 2019 г. За целите на настоящата процедура под „годишен оборот“ на кандидатите и партньорите – частни висши училища и на партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите се разбират нетните приходи от продажби от стопанската дейност плюс приходите от нестопанска дейност за съответната финансова година.

Общият оборот съвкупно на кандидата и всички партньори е сумата от годишните обороти за последните две приключили финансови години на всеки от тях.

Когато общият оборот съвкупно на кандидата и партньорите с натрупване за последните две приключили финансови години е по-голям или равен на 30 % от исканата БФП се счита, че кандидатът и партньорите имат финансовия капацитет по настоящата процедура.

В случай че исканите документи са публично достъпни, кандидатът посочва източниците им на информация (линк към източника, в който документът е наличен). При липса на възможност за служебна проверка документите се представят от кандидата към проектното предложение.

Оперативен капацитет:

По настоящата процедура оперативният капацитет се оценява общо за кандидата и партньорите за последните три години, спрямо датата на подаване на проектното предложение. Счита се, че кандидатът и партньорите притежават оперативен капацитет, в случай че през последните три години, спрямо датата на подаване на проектното предложение, са участвали в изпълнението на проекти, чиято стойност сумарно формира поне 30 % от стойността на исканото финансиране или поне един от тях е участвал в изпълнението на поне един проект на стойност поне 30 % от исканото финансиране по проекта. При подаване на проектното предложение, кандидатът трябва да декларира в секция 11 от Формуляра за кандидатстване, че той и партньорите разполагат с необходимия финансов, административен и оперативен капацитет за изпълнението на проекта.

Важно!

Когато кандидатът упражнява и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат по отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено. В тази връзка

кандидатите представят **Декларация на кандидата/партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение II към условията за кандидатстване)**.

11.2. Недопустими кандидати

В процедура чрез подбор на проектни предложения не могат да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на лица, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки (ЗОП) или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия (ЕК) за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;

както и на кандидати, които:

- а) са обявени в несъстоятелност или са в ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, са сключили споразумение с кредитори, са преустановили дейността си, са обект на производство, свързано с такива въпроси или се намират в подобна процедура съгласно националните законови и подзаконови актове;
- б) те или лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;
- в) са признати за виновни за тежки правонарушения при упражняване на професионалната си дейност, доказани с всякакви средства, които Управляващия орган може да обоснове включително с решения на Европейската инвестиционна банка и на международни организации;
- г) не са изпълнили задължения, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци по българското законодателство;
- д) те или лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация, изпиране на пари или всякаква друга незаконна дейност, ако тази незаконна дейност накърнява финансовите интереси на Съюза;
- е) им е наложено административно наказание отстраняване на съответния кандидат или оферент, или изпълнител от поръчките или безвъзмездните средства от бюджета на ЕС за срок до 10 години поради:
  - умишлено представяне на документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, изискана като условие за участие в процедура, или за непредоставяне на тази информация;
  - сериозно нарушение на техните задължения по договори, финансиранни от бюджета на ЕС;
- ж) са обект на конфликт на интереси по смисъла на член 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1046/2018 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета, включително:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- свързано лице по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителната разпоредба на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с ръководителя на управляващия орган;
- в случаите по чл. 68 или 69 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

з) умишлено са представили невярна информация с оглед получаване на безвъзмездна помош по настоящата процедура или не са представили изискваната информация.

Посочените по-горе изисквания са задължителни за всеки кандидат.

Обстоятелствата се декларират от всички лица, които са овластени да представляват кандидата, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно. При кандидатстване кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от категориите, посочени в точки от (а) до (з), като попълнят **Декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/2016 г. относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие (Приложение I към условията за кандидатстване)**, а при сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помош обстоятелствата се доказват:

- а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи – за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях, доколкото в специален закон не се изиска копията да бъдат нотариално заверени;
- б) с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

Всички кандидати попълват и **Декларация за липса на двойно финансиране и за завършеност (Приложение V към условията за кандидатстване)**.

12. Допустими партньори:

12.1. Критерии за допустимост на партньорите

В съответствие с решение за одобрение на методология и критерии за подбор на операция „Модернизация на висшите училища“ от проведено неприсъствено заседание за вземане на решения на Комитета за наблюдение на ОПНОИР в периода от 22.04.2020 г. до 08.05.2020 г. допустими партньори по настоящата процедура са:

- Висши училища;
- Научни организации;
- Национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите.

Партньорството с поне едно висше училище е задължително!

Специфични изисквания за допустимост на партньорите:

Партньорите – висши училища трябва да бъдат създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование и към датата на подписване на декларацията за партньорство да имат институционална акредитация.

Партньори – висши училища, които са в процедура по институционална акредитация и които ползват правата си, получени по преходната си акредитация, се считат, че отговарят на горепосоченото условие.

Проверки за наличието на институционална акредитация на партньорите – висши училища ще се извършват от УО на етап оценка на проектно предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Дейностите, в които участва партньорът – висше училище, трябва да са насочени към негови конкретни основни звена съгласно чл. 25 от Закона за висшето образование, и към конкретни професионални направления. Партньор в проектното предложение е висшето училище, независимо че участва в дейности, насочени към негово основно звено.

Едно висше училище може да участва като кандидат в едно проектно предложение и като партньор в не повече от пет проектни предложения, дейностите по които трябва да са насочени към различни основни звена и професионални направления.

Планираните в проектното предложение дейности трябва да бъдат пряко насочени към партниращите висши училища/научни организации по отношение на дейностите, в чието изпълнение те участват.

Партньорът висше училище по настоящата процедура следва да отговаря на изискванията за предоставяне на минимални помощи, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, когато планира да изпълнява пряко (в качеството си на партньор) дейностите от група дейности 3, които са насочени към изграждане на мрежи от кариерни центрове и кариерно консултиране и ориентиране на студенти с цел намиране на работа (дейности 3.1, 3.2 и 3.4). Всички обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се декларират в **Декларация за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване)**.

Декларацията за минимални помощи се представя от партньора висше училище на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка проверката за допустимост по отношение на Регламент (ЕС) № 1407/2013, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи. Оценителната комисия ще провери на етап оценка на административно съответствие и допустимост дали партньорът – висше училище не попада в забранителния режим на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Всички други обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се приемат на декларативен принцип. Подробна проверка на декларираните обстоятелства ще се извършва на етап оценка на проектното предложение, както и преди сключването на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За да удостоверят икономическата си дейност, всички партньори – висши училища по процедурата следва да посочат във Формуляра за кандидатстване в раздел 3 „Данни за партньори“, „Код на организацията по КИД 2008“ и „Код на проекта по КИД 2008“, както и

да декларират това обстоятелство в Декларацията за минимални **помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване)**. За определяне на допустимостта съгласно посочения критерий се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008>, като оценителната комисия извършва и служебна проверка в НСИ, в случай на необходимост.

Партньорите - научни организации следва да притежават акредитация за провеждане на обучение в образователната и научна степен "доктор" в съответствие с чл. 47 на Закона за висшето образование, към датата на подписане на декларацията за партньорство.

Проверки за наличието на акредитация за провеждане на обучение в образователната и научна степен "доктор" на партньора научна организация ще се извършват от УО на етап оценка на проектно предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Научните организации могат да участват като партньор в не повече от пет проектни предложения, дейностите, по които трябва да са насочени към различни професионални направления, по отношение изпълнението на следните дейности:

Група дейности 1: Разработване и въвеждане на съвместни учебни програми с партниращите български висши училища, с издаване на общи дипломи; Разработване и въвеждане на съвместни учебни програми за обучение на чужд език с асоциираните партньори; Разработване и въвеждане на програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение; Разработване на дигитално образователно съдържание; Внедряване на дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в образователния процес;

Група дейности 3: Изходяща мобилност на докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени.

Партньорите - национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите трябва към датата на подписане на декларацията за партньорство да бъдат признати с Решение на Министерски съвет за представителна организация (чл. 36 от Кодекса на труда).

Проверки за валидността на Решението на Министерски съвет за признаването на представителната организация ще се извършват от УО на етап оценка на проектно предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите могат да участват като партньор в проектни предложения, без да се поставя ограничение в броя на проектните предложения, единствено по отношение изпълнението на следните дейности:

Група дейности 1: Разработване и въвеждане на съвместни учебни програми с партниращите български висши училища, с издаване на общи дипломи; Разработване и въвеждане на съвместни учебни програми за обучение на чужд език с асоциираните партньори; Разработване и въвеждане на програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение; Разработване на дигитално образователно съдържание.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Група дейности 3: Кариерно консултиране и ориентиране на студенти чрез организиране на кариерни борси, съвместно с партниращите български висши училища; изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти в първата година след дипломирането; студентски клубове за развитие на предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност; дейности за развитие на меки умения, за разработване на лични професионални планове за реализация, за придобиване на гражданска и обществени компетентности, за търсене на работа, организиране на презентационни събития, състезания, интервюта, дискусии и др. за осъществяване на връзка между студенти и работодатели.

Партньорът национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите по настоящата процедура следва да отговаря на изискванията за предоставяне на минимални помощи, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, когато планира да изпълнява пряко (в качеството си на партньор) допустимите за него дейности от група дейности 1 и група дейности 3. Всички обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се декларират в **Декларация за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване)**.

Декларацията за минимални помощи се представя от партньора национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка проверката за допустимост по отношение на Регламент (ЕС) № 1407/2013, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи. Оценителната комисия ще провери на етап оценка на административно съответствие и допустимост дали партньорът – национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите не попада в забранителния режим на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Всички други обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се приемат на декларативен принцип. Подробна проверка на декларираните обстоятелства ще се извършва на етап оценка на проектното предложение, както и преди сключването на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За да удостоверят икономическата си дейност, партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите следва да посочат във Формуляра за кандидатстване в раздел 3 „Данни за партньори“, „Код на организацията по КИД 2008“ и „Код на проекта по КИД 2008“, както и да декларират това обстоятелство в Декларацията за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване). За определяне на допустимостта съгласно посочения критерий се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 – <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008>, като оценителната комисия извършва и служебна проверка в НСИ, в случай на необходимост.

Общи изисквания за допустимост на партньорите:

Партньорите трябва да отговарят на изискванията за административен, оперативен и финансов капацитет съгласно **методология и критерии за оценка на проектното**

предложение (Приложение XIV към условията за кандидатстване). Партньорите могат да управляват (разходват) общо не повече от 40 % от общо допустимите разходи по проекта. Когато партньорите упражняват и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат по отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено. В тази връзка всички партньори представят **Декларация на кандидата/партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение II към условията за кандидатстване)**.

12.2. Недопустими партньори:

В процедурата не може да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на партньори, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ,

както и на партньори, които:

- а) са обявени в несъстоятелност или са в ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, са сключили споразумение с кредитори, са преустановили дейността си, са обект на производство, свързано с такива въпроси или се намират в подобна процедура съгласно националните законови и подзаконови актове;
- б) те или лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;
- в) са признати за виновни за тежки правонарушения при упражняване на професионалната си дейност, доказани с всякакви средства, които Управляващия орган може да обоснове включително с решения на Европейската инвестиционна банка и на международни организации;
- г) не са изпълнили задължения, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци по българското законодателство;
- д) те или лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация, изпиране на пари или всякаква друга незаконна дейност, ако тази незаконна дейност накърнява финансовите интереси на Съюза;
- е) им е наложено административно наказание отстраняване на съответния кандидат или оферент, или изпълнител от поръчките или безвъзмездните средства от бюджета на ЕС за срок до 10 години поради:
  - умишлено представяне на документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, изискана като условие за участие в процедура, или за непредоставяне на тази информация;

- сериозно нарушение на техните задължения по договори, финансирали от бюджета на ЕС;
- ж) са обект на конфликт на интереси по смисъла на член 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1046/2018 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета, включително: - свързано лице по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителната разпоредба на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с ръководителя на управляващия орган;
- в случаите по чл. 68 или 69 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

3) умишлено са представили невярна информация с оглед получаване на безвъзмездна помощ по настоящата процедура или не са представили изискваната информация.

Посочените по-горе изисквания са задължителни за всеки партньор.

Във връзка с тези изисквания, към момента на кандидатстване партньорите декларират посочените обстоятелства в **Декларация на кандидата/партньора по чл. 25 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/2016 г. относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие (Приложение I към условията за кандидатстване)**.

Обстоятелствата се декларират от всички лица, които са овластени да представляват партньора, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно.

Преди сключване на административния договор, декларираните обстоятелства за партньорите се доказват и се извършва проверка от УО относно същите:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление.
2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били деклариирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече деклариирани обстоятелства.

Всички партньори попълват и **Декларация за липса на двойно финансиране и за завършеност (Приложение V към условията за кандидатстване)**.

Всички допустими кандидати и партньори попълват и Декларация за партньорство (Приложение VI към условията за кандидатстване), в която се описва ролята на кандидата и партньорите. Декларацията за партньорство се подава на етап кандидатстване. При одобрение на проектното предложение за финансиране, преди подписване на договора за безвъзмездна финансова помощ се представя **Споразумение за партньорство (Приложение XXVI към условията за изпълнение)**. Кандидатите и партньорите задължително подписват Споразумение за партньорство, в което детайлно описват ролята и задълженията на всеки участник в партньорството.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

12.3. Допустими асоциирани партньори⁹:

Допустими асоциирани партньори по настоящата процедура са чуждестранни висши училища, чуждестранни научни организации, чуждестранни специализирани клиники, в съответствие с решение за одобрение на методология и критерии за подбор на операция „Модернизация на висшите училища“ от проведено неприсъствено заседание за вземане на решения на Комитета за наблюдение на ОПНОИР в периода от 22.04.2020 г. до 08.05.2020 г. В съответствие с § 1, т. 1 от ПМС № 162/2016 г. асоциираните партньори са заинтересовани от реализирането на проекта и участват в изпълнението на дейностите по него, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помош.

Във формуляра за кандидатстване (секция 7 и секция 11), следва да се опише приносът на асоциирания партньор в изпълнението на проекта. В случай че асоциираният партньор участва в дейност/и по проекта, това следва да бъде надлежно описано и в конкретната дейност. Включването на асоциираните партньори в дейности за изходяща мобилност на преподаватели (краткосрочни специализации) и изходяща мобилност на студенти и докторанти е възможно, в случай че съответният асоцииран партньор е удостоен с харта за висше образование „Еразъм“, и е описано в секция 11 на формуляра за кандидатстване. Проверка за наличието на харта за висше образование „Еразъм“ се извършва на следния адрес: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/erasmus-charter_en.

Недопустими са асоциирани партньори, които са обект на конфликт на интереси по смисъла на член 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1046/2018 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета, включително:

- свързано лице по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителната разпоредба на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с ръководителя на управляващия орган;
- в случаите по чл. 68 или 69 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

В тази връзка асоциираните партньори следва да представят **Декларация на асоциирания партньор (Приложение VIII към Условията за кандидатстване)**, попълнена и подписана от лице с право да представлява асоциирания партньор или от всички представляващи, когато няколко лица го представляват заедно. Декларацията следва да бъде **придружена от документ за учредяване на асоциирания партньор**.

13. Дейности, допустими за финансиране:

Проектните предложения по настоящата процедура и включените в тях дейности следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, като предвидените дейности трябва да гарантират постигането на целите на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 и специчните цели и резултати на

⁹ „Асоциирани партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помош“ са всички физически и юридически лица и техните обединения, които са заинтересовани от реализирането на проекта и участват в изпълнението на дейностите в него, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помош.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Инвестиционни приоритети 10 ѫ и 10 ѩ от Приоритетна ос 2, при оптимално съотношение между очакваните разходи и ползи.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета;
- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ и на ОПНОИР 2014-2020;
- Да бъдат ясно обосновани и да имат конкретни цели;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- Да са подходящи, практически и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

Безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура за всяка от допустимите преки дейности се предоставя при следните условия:

- **Режим „не помош“** съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз ((2016/C 262/01), наричано Известието.
- **Режим на минимална помощ** съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis във връзка с чл. 107 и 108 от ДФЕС.

Кандидатът следва да опише в секция 7. „План за изпълнение / Дейности по проекта“, поле „Описание“ и поле „Начин на изпълнение“ конкретно и ясно какво включва всяка една дейност, предвидена за изпълнение по проекта, и начина за нейното изпълнение, като обосновава и съответния режим „не помош“ или „минимална помощ“. В поле „Начин на изпълнение“ следва да бъде посочена информация и за това кои от включените в проекта организации, съответно кандидат и партньори, участват в изпълнението на дейността, включително следва да се посочи мястото/местата на изпълнение на дейността. В допълнение, в декларацията за партньорство (Приложение VI от Условията за кандидатстване) следва да се направи разпределение на дейностите и разходите между кандидата и партньорите в подаденото проектно предложение като се следва образеца на декларация.

Планираните в проектното предложение преки дейности трябва да бъдат насочени към конкретни професионални направления на висшите училища – кандидат и партньор/и. Изборът на професионалните направления, към които ще бъдат насочени дейностите по

проекта, трябва да бъде извършен на база Рейтинговата система на висшите училища в България.

За целите на подготовката на проектните предложения по настоящата процедура, кандидатите и партньорите – висши училища трябва да извършват оценка на предприемаческия и иновативния си потенциал в инструмента HEInnovate (<https://heinnovate.eu/en/user/login?destination=node/add/self-assessment>). Допълнителна информация за самооценката в инструмента HEInnovate е налична на следния адрес: <https://heinnovate.eu/en/training-materials>.

Изборът на дейности в проектното предложение трябва да се основава на резултатите от извършените самооценки на висшите училища. В секция 12 на Формуляра за кандидатстване следва да бъдат прикачени извлеченията от инструмента HEInnovate с резултатите от извършените самооценки на включените в проекта висши училища (системата извежда доклад за извършената самооценка във формат pdf, който да бъде свален от страницата), придружено от обосновка за извършената самооценка и описание на документите/процедурите и информацията, с които кандидатът и партньорите разполагат и които са послужили по време на самооценката, потвърждаващи резултатите от извършената самооценка.

В секция 11 на Формуляра за кандидатстване, кандидатът и партньорът – висше училища трябва посочат професионалните направления, към които е адресирано проектното предложение, както и да опишат по какъв начин и по отношение на кои професионални направления ще бъдат повищени коефициентите в Рейтинговата система на висшите училища в България на включените в проекта професионални направления на кандидатите и партньорите – висши училища, в резултат на изпълнението на планираните дейности, включително да обосноват необходимостта от повишаване на рейтинга на избраните професионални направления.

В секция 11 на Формуляра за кандидатстване кандидатът и партньорите – висши училища трябва да планират общия индикатор за резултат по процедурата „*Повишен рейтинг по отношение на включените в процедурата професионални направления за съответните висши училища кандидати и партньори, измерен при актуализация на рейтинга на висшите училища през годината, следваща годината на окончателно приключване на проекта*“, като посочат очакваното процентно увеличение на коефициентите на всяко едно от включените в проекта професионални направления за всяко едно от участващите висши училища, в резултат на изпълнението на проекта, спрямо коефициентите на същите професионални направления към момента на подаване на проектното предложение. Планираната стойност на общия индикатор за резултат в секция 8. „Индикатори“, трябва да отразява средната стойност на очакваното процентно увеличение на коефициентите на всички включени в проекта професионални направления на участващите висши училища.

В секция 11 на Формуляра за кандидатстване трябва да се опишат и конкретните потребности на кандидата и партньорите – висши училища, идентифицирани със самооценката в инструмента HEInnovate, на база на които е извършено разпределението на планираните в проектното предложение дейности, както и да се посочи дали се планира мултилициране на резултатите и споделяне на ресурси между участващите български висши училища, включително предвидените за това мерки и действия.

В секция 11 на Formulyara за кандидатстване трябва да се посочат и приоритетните професионални направления, към които е насочено проектното предложение, като се обосноват стойностите на планираните преки разходи, които са насочени към съответните приоритетни професионални направления и се реферира към съответната дейност от секция 7 и към съответния бюджетен ред от секция 5 на Formulyara за кандидатстване.

Всяко проектно предложение по настоящата процедура следва да включва поне три допустими дейности от следните групи дейности:

Група дейности 1. Модернизиране на учебната документация¹⁰, с фокус към приоритетните професионални направления¹¹ и професионално направление „Медицина“, чрез въвеждане на компетентностен модел, мултидисциплинарност и интердисциплинарност, дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в образователния процес:

- 1.1. Разработване и въвеждане на съвместни учебни програми¹² с партниращите български висши училища, с издаване на общи дипломи;
- 1.2. Разработване и въвеждане на съвместни учебни програми за обучение на чужд език с асоциираните партньори;
- 1.3. Разработване и въвеждане на програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение

Дейности 1.1, 1.2 и 1.3 са насочени към въвеждане на профили на компетентностите за специалностите, за които се разработват новите учебни програми с оглед постигане на баланс между различните видове компетентности, към въвеждане на хибридни дисциплини, които включват преподаватели от различни области и професионални направления, вкл. от практиката, и същевременно поставят акцент върху интердисциплинарния подход в процеса на подготовка на новите учебни програми.

Всяко проектно предложение по настоящата процедура следва да предвижда разработване и въвеждане на поне две съвместни програми с партниращото/ите българско/и висше/и училище/а, и поне две програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение.

¹⁰ Съгласно чл. 39, ал. 2 от ЗВО учебният процес във висшите училища се провежда по учебна документация за всяка специалност, която обхваща квалификационни характеристики по степени, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес.

¹¹ Съгласно Постановление на Министерския съвет № 64 от 25.03.2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности.

¹² За целите на настоящата процедура „учебна програма“ е документ, изготовен от висшето училище, който отразява учебното съдържание на всички курсове за целия период на обучение на студента по съответната специалност от образователно-квалификационната степен и включва: кратка анотация, описваща целите и задачите на обучението по съответната учебна дисциплина, структурата на учебното съдържание и очакваните резултати от обучението; тип на дисциплината (задължителна, избираема, факултивна); присъждани кредити; тематично съдържание на дисциплината с разпределение на учебното време по теми за предвидените в учебния план видове занятия; техническо осигуряване на обучението; методи на преподаване; форми за проверка на знанията; критерии за оценяване; списък на препоръчителната литература.

Въвеждането на новите учебни програми следва да се осъществява от преподаватели на участващите висши училища и от специалисти от практиката, привлечени за преподавателска дейност във висшите училища.

Подкрепените учебни програми трябва:

- да предвиждат въвеждане на компетентностен модел, мултидисциплинарност и интердисциплинарност;
- да насърчават профилната специализация, свързаността и ефективното използване на споделени ресурси (човешки, финансови и материални) между партниращите висши училища и научни организации;
- да са одобрени от работна група, включваща представители на партньорите - национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите, на представители на местната власт, а за учебни програми на чужд език – и с представители на чуждестранните асоциирани партньори, в т.ч. и международни експерти;
- да предвиждат система за актуализация и динамично съответствие с актуалните тенденции и изисквания на пазара на труда;
- да предвиждат планиране на приема на студенти и докторанти, провеждането на студентски стажове и практики, както и включване на специалисти от практиката за осъществяване на преподавателска дейност;
- да предвиждат въвеждане на иновативни форми на преподаване и обучение и проблемно базирано обучение¹³.
- да са приети от факултетен съвет в рамките на съответното висше училище.

Посочените по-горе изисквания към разработените учебни програми в рамките на настоящата процедура, ще се проверяват от УО при възстановяване на разходите в процеса на изпълнение на проектите.

1.4. Разработване на дигитално образователно съдържание

Дейността е насочена към създаване на дигитална среда, осигуряваща непрекъснатата интелектуална стимулация и възможности за електронно дистанционно обучение. В рамките на дейността е допустимо разработването на дигитално образователно съдържание единствено за целите на въвеждането на разработените в рамките на проекта нови учебни програми с дигитално образователно съдържание и за дистанционно обучение.

1.5. Внедряване на дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в образователния процес

Дейността обхваща прилагането на дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в обучението по учебни дисциплини от разработените в рамките на проекта учебни програми. Тя може да включва например:

- създаване на виртуален университет с онлайн учебни материали, с възможност за моделиране на образователни курсове и среда за онлайн комуникация и сътрудничество, с

¹³ "Проблемно базирано обучение" е метод на преподаване, фокусиран към студента, при който студентите учат за даден въпрос/тема в контекста на комплексни, многострани и реални проблеми, като усвояват знания и развиват умения за самостоятелно анализиране и решаване на проблеми.

възможност за аудио и видео конференции и групова онлайн работа на студенти за целите на образователния процес;

- създаване на виртуална лаборатория¹⁴;
- създаване на виртуална учебна зала¹⁵ и др.

1.6. Закупуване на софтуер и/или ИКТ оборудване, необходими за разработване и въвеждане на дигитално образователно съдържание и програми и за внедряването на облачни технологии в образователния процес.

Важно!

Всяка една дейност от група дейности 1 се изпълнява от кандидатите и партньорите – висши училища при условията на режим „не помош“.

Режим „не помош“ се прилага и за партньорите – научни организации, когато те участват в изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5.

Когато в изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4 участват партньори – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите, тези дейности се изпълняват от партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите при условията на режим „минимална помош“.

Група дейности 1 трябва да допринася за изпълнението на следните индикатори:

- Брой въведени съвместни учебни програми с партниращи български висши училища – 30;
- Брой въведени нови програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение – 30;
- Брой въведени съвместни учебни програми за обучение на чужд език с чуждестранни висши училища/ чуждестранни научни организации/ чуждестранни специализирани клиники – 30;
- Брой студенти, записани в курсове, преподавани чрез дигитално образователно съдържание – 1995;
- Брой студенти, записани в курсове, преподавани съвместно от български висши училища – 998;
- Брой студенти, записани в курсове на чужд език, преподавани съвместно с чуждестранни висши училища – 998;

Група дейности 2. Професионално развитие на преподаватели:

¹⁴ За целите на настоящата процедура „виртуална лаборатория“ е учеб базирана лаборатория, в която интерактивно чрез софтуерна симулация на реални обекти, устройства или процеси или чрез отдалечен достъп до реална лаборатория се осигурява възможност за провеждане на експерименти и извършване на различни измервания.

¹⁵ За целите на настоящата процедура „виртуална учебна зала“ е платформа за обмен на дигитално образователно съдържание.

2.1. Обучения на преподаватели в България, насочени към:

- Придобиване/усъвършенстване на чуждоезикови умения, в т.ч. професионална терминология;
- Придобиване/усъвършенстване на дигитални умения, включително използване на ИКТ-базирани иновационни образователни технологии.

Планирането и изпълнението на дейността следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване. Обученията по проекта могат да се организират и провеждат на ниво висше училище, като се използва материално-техническата база на съответното висше училище, или на ниво партньорство – общи обучения за преподавателите от партниращите висши училища, като в този случай се използва материално-техническата база на някое от участващите висши училища. Групите за обучение на преподаватели от висшите училища (кандидат/партньор) се формират в зависимост от идентифицираните нужди от обучение по конкретни теми, които попадат в рамките на посочените по-горе две области на обучение. В рамките на дейността е допустимо провеждането на обучения с продължителност 24 часа (интензивно обучение) или продължаващи обучения с продължителност 80 часа или 160 часа. Кандидатът следва да обоснове в секция 7. „План за изпълнение / Дейности по проекта“ необходимостта от провеждането и продължителността на планираните обучения в България. Обученията на преподаватели трябва да бъдат удостоверени с документ (удостоверение/сертификат) за успешно приключило обучение по съответната тема.

2.2. Краткосрочни специализации в асоциираните партньори, насочени към:

- Въвеждане на иновативни методи на преподаване;
- Придобиване/усъвършенстване на дидактически знания и умения;
- Придобиване/усъвършенстване на чуждоезикови умения, в т.ч. професионална терминология;
- Придобиване/усъвършенстване на дигитални умения, включително използване на ИКТ-базирани иновационни образователни технологии;
- Придобиване/усъвършенстване на предприемачески умения;
- Развиване на социална и етична отговорност;
- Придобиване/усъвършенстване на умения за „проблемно базирано“ преподаване.

Планирането и изпълнението на дейността следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване.

Краткосрочните специализации в асоциираните партньори представляват мобилност с цел преподаване на преподаватели от участващите в проекта български висши училища (кандидат/партньор) в чуждестранен асоцииран партньор, който е удостоен с харта за висше образование „Еразъм“.

Мобилността на преподаватели от България с цел преподаване може да се осъществява в държави от следните три групи:

Група 1 - Дания, Люксембург, Обединено кралство¹⁶, Швеция, Ирландия, Финландия;

Група 2 - Нидерландия, Австрия, Белгия, Франция, Германия, Италия, Испания, Кипър, Гърция, Малта, Португалия;

Група 3 - Словения, Естония, Латвия, Хърватия, Словакия, Чешка република, Литва, Унгария, Полша, Румъния.

Изходящата мобилност на преподаватели може да бъде с продължителност две седмици, един месец или два месеца. Преподавателската дейност в рамките на мобилността трябва да включва **минимум 4 часа преподаване седмично**. Минималният брой на учебните часове за непълна седмица трябва да бъде пропорционален на продължителността на тази седмица. Кандидатът следва да обоснове в секция 7. „План за изпълнение / Дейности по проекта“ необходимостта от провеждането и продължителността на планираната мобилност.

Краткосрочните специализации трябва да бъдат удостоверени от чуждестранния асоцииран партньор с документ (удостоверение/сертификат) за успешно приключила двуседмична, едномесечна или двумесечна специализация по посочените по-горе теми,, подписан от приемащата страна, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

2.3. Мултилициране на резултатите от проведените краткосрочни специализации чрез споделяне на преподаватели между българските висши училища, участващи в проекта.

Дейността включва обучение на студенти от едно висше училище, участващо в проекта, от преподаватели на друго висше училище, участващо в проекта. В изпълнението на дейността могат да бъдат включени единствено преподаватели, които в рамките на проекта са завършили краткосрочна специализация в чужбина (mobилност с цел преподаване).

Важно!

Всяка една дейност от група дейности 2 се изпълнява от кандидатите и партньорите – висши училища при условията на режим „не помош“.

Група дейности 2 трябва да допринася за изпълнението на следните индикатори:

• Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификацията – 1 500, от тях:

* Брой споделени преподаватели между партниращите български висши училища – 450;

* Брой млади преподаватели (до 34 г. вкл.), завършили краткосрочни специализации в чужбина и/или обучения в България – 450.

Група дейности 3. Кариерно ориентиране на студенти и мобилност:

¹⁶ От списъците са изключени държавите, които не са членове на ЕС. Обединеното кралство е допустима територия до края на преходния период съгласно Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия. След изтичането на преходния период Обединеното кралство остава допустима територия, ако продължи да участва в програмата Еразъм+, като разходите за мобилност в Обединеното кралство се ограничават до 3 % от бюджета на съответния проект съгласно чл. 4, ал. 2 от ПМС № 189/2016 г.

3.1. Кариерно консултиране и ориентиране на студенти чрез:

- Организиране на кариерни борси, съвместно с партниращите български висши училища и национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите;
- Изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти в първата година след дипломирането.

Дейност 3.1 е насочена към подпомагане на професионалното ориентиране на студентите чрез кариерните центрове на участващите висши училища, чрез организиране и провеждане на кариерни борси и други съвместни събития между кариерните центрове на партниращите висши училища и работодатели и осигуряване на механизми за проследяване на реализацията на дипломираните студенти.

Организирането на кариерни борси следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване.

3.2. Създаване на мрежи от кариерни центрове в партниращите български висши училища

Дейността се осъществява съвместно от партниращи висши училища (кандидат/партньор) и следва да обхваща студенти от включените в проекта висши училища. Тя включва изграждане на общи информационни мрежи на кариерните центрове с база данни за потенциални работодатели за конкретни позиции за стаж, за постоянна работа, за почасова работа, за работа по проекти или конкретни задания и други.

3.3. Студентски клубове за развитие на предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност

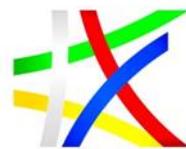
Дейността се осъществява на ниво висше училище (кандидат/партньор). В рамките на дейността се провеждат допълнителни обучения на студенти за развитие на техните предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност, с продължителност 40 часа.

Дейността следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване.

Допълнителните обучения на студенти трябва да бъдат удостоверени от участващите висши училища с документ (удостоверение/сертификат) за успешно приключило обучение.

3.4. Дейности за развитие на меки умения, за разработване на лични професионални планове за реализация, за придобиване на гражданска и обществени компетентности, за търсене на работа, организиране на презентационни събития, състезания, интервюта, дискусии и др. за осъществяване на връзка между студенти и работодатели.

Дейността е насочена към създаване на уменията на студентите за намиране на работа, в т.ч. умения за дебатиране, работа в екип, решаване на реални проблеми, изпълнение на практически задачи, представяне на информация пред аудитория и др. чрез провеждане на допълнителни обучения за придобиване на умения за осъществяване на връзка между студенти и работодатели.

Дейността следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване.

Допълнителните обучения за придобиване на умения за осъществяване на връзка между студенти и работодатели трябва да бъдат удостоверени от учащищите висши училища с документ (удостоверение/сертификат) за успешно приключило обучение.

3.5. Изходяща мобилност на студенти, докторанти, постдокторанти¹⁷, специализанти, млади учени¹⁸, изследователи и учени, в т.ч. мобилност за обучение и мобилност за научноизследователска дейност.

Дейност 3.5 следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване.

С оглед спецификата на целевите групи по дейност 3.5 изходящата мобилност е обособена в 2 групи според нуждите на допустимите участници:

3.5.A. Мобилност за обучение на студенти и докторанти;

3.5.B. Мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на постдокторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени.

Исходящата мобилност на студенти и докторанти по настоящата процедура (дейност 3.5.A) трябва да е свързана с тяхното обучение и да се осъществява от чуждестранен асоцииран партньор, който е удостоен с харта за висше образование „Еразъм“.

Мобилността на студенти и докторанти от България с цел обучение може да се осъществява в държави от следните три групи:

Група 1 - Дания, Люксембург, Обединено кралство¹⁹, Швеция, Ирландия, Финландия;

Група 2 - Нидерландия, Австрия, Белгия, Франция, Германия, Италия, Испания, Кипър, Гърция, Малта, Португалия;

Група 3 - Словения, Естония, Латвия, Хърватия, Словакия, Чешка република, Литва, Унгария, Полша, Румъния.

Исходящата мобилност на студенти и докторанти трябва да бъде удостоверена от чуждестранния асоцииран партньор (чуждестранно висше училище/ чуждестранна специализирана клиника) с документ (удостоверение/сертификат) за успешно приключила мобилност, подписан от приемащата страна, посочващ името на участника, целта на

¹⁷ "Постдокторант" е учен, който е придобил първа образователна и научна степен "доктор", но не повече от 5 години след придобиването ѝ (§ 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на Закона за наследстване на научните изследвания).

¹⁸ За целите на настоящата процедура "млад учен" е лице на възраст до 34 години, вкл., което извършва научноизследователска и научно-образователна дейност във висше училище и/или научна организация след придобиване на първа образователно-квалификационна степен "магистър", но не повече от 10 години след придобиването ѝ.

¹⁹ От списъците са изключени държавите, които не са членове на ЕС. Обединеното кралство е допустима територия до края на преходния период съгласно Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия. След изтичането на преходния период Обединеното кралство остава допустима територия, ако продължи да участва в програмата Еразъм+, като разходите за мобилност в Обединеното кралство се ограничават до 3 % от бюджета на съответния проект съгласно чл. 4, ал. 2 от ПМС № 189/2016 г.

дейността, както и началната и крайната дата на дейността. Началната дата е първият ден, в който студентът/докторантът трябва да бъде в приемащата организация (например, началният ден на първия курс/първия работен ден; събитие за посрещане, организирано от приемащата институция или езикови курсове). Крайната дата е последният ден, в който студентът/докторантът трябва да присъства в приемащата организация (например, последният ден на изпитния период/курс/работка/ задължителен присъствен период).

Минималната продължителност на периода на обучение по настоящата процедура е три месеца или един академичен срок или тримесътър.

Изходящата мобилност на студенти и докторанти може да бъде с продължителност 3, 4 или 5 месеца, а **кредитите, придобити в резултат на проведената мобилност за обучение, следва да бъдат признати от висшето училище – кандидат/партньор или от научната организация-партньор.**

Периодът на обучение в чужбина трябва да бъде част от учебната програма на студента за придобиване на степен в кратък цикъл, първи цикъл (бакалавърска или равностойна образователна степен), втори цикъл (магистърска или равностойна образователна степен) и трети или докторски цикъл. Изходящата мобилност за обучение може да се отнася до всяка тематична област/академична дисциплина от учебната програма на студента/докторанта.

Изходящата мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на постдокторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени (дейност 3.5.Б) по настоящата процедура е с продължителност 3, 4 или 5 месеца. Тя може да включва една или повече от следните дейности:

- обучение и обмяна на опит;
- преподаване;
- изпълнение на научноизследователски задачи.

Мобилността на постдокторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени от България може да се осъществява в държави от следните три групи:

Група 1 - Дания, Люксембург, Обединено кралство²⁰, Швеция, Ирландия, Финландия;

Група 2 - Нидерландия, Австрия, Белгия, Франция, Германия, Италия, Испания, Кипър, Гърция, Малта, Португалия;

Група 3 - Словения, Естония, Латвия, Хърватия, Словакия, Чешка република, Литва, Унгария, Полша, Румъния.

Тя трябва да бъде удостоверена от чуждестранния асоцииран партньор (чуждестранно висше училище/чуждестранна специализирана клиника/чуждестранна научна организация) с

²⁰ От списъците са изключени държавите, които не са членове на ЕС. Обединеното кралство е допустима територия до края на преходния период съгласно Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия. След изтичането на преходния период Обединеното кралство остава допустима територия, ако продължи да участва в програмата Еразъм+, като разходите за мобилност в Обединеното кралство се ограничават до 3 % от бюджета на съответния проект съгласно чл. 4, ал. 2 от ПМС № 189/2016 г.

индивидуален сертификат за участие, подписан от приемащата организация, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

3.6. Входяща мобилност за преподаване: Привличане на чуждестранни преподаватели.

Дейността следва да се основава на механизъм за избор на представителите на целевите групи за включването им в проекта, който трябва да бъде описан в секция 11 на формуляра за кандидатстване.

Дейността предвижда входяща мобилност на чуждестранни преподаватели с цел преподаване на студенти от българско висше училище, включено в проекта. Преподавателската дейност в рамките на входящата мобилност трябва да включва **най-малко: 90 часа преподаване при 3-месечна мобилност; 120 часа преподаване при 4-месечна мобилност; 150 часа преподаване при 5-месечна мобилност**. Мобилността на чуждестранните преподаватели по настоящата процедура е с продължителност 3, 4 или 5 месеца. Успешно приключилата мобилност трябва да бъде удостоверена с документ (удостоверение/сертификат) за успешно приключила входяща мобилност, подписан от приемащата организация (висшето училище кандидат/партньор), посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

Важно!

Дейности 3.3, 3.5 (3.5.А и 3.5.Б) и 3.6 се изпълняват от кандидатите и партньорите – висши училища при условията на режим „не помош“. Дейности 3.1, 3.2 и 3.4 се изпълняват от кандидатите и партньорите – висши училища при условията на режим „минимална помош“.

Дейност 3.5 (3.5.А и 3.5.Б) се изпълнява от партньорите – научни организации при условията на режим „не помош“.

Дейности 3.1, 3.3 и 3.4 се изпълняват от партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите при условията на режим „минимална помош“.

Група дейности 3 трябва да допринася за изпълнението на следните индикатори:

- Кариерни центрове, които са получили подкрепа за проследяване на реализацията на завършилите в първата година след дипломирането – 30;
- Висши училища, участващи в изграждането на общи информационни мрежи на кариерните центрове – 45;
- Брой студенти, получили подкрепа за развитие на предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност – 390;
- Студенти, включени в програми за мобилност – 775, от тях:
  - * Студенти в технически науки – 200;
  - * Студенти в област на висше образование "педагогически науки" – 200;
- Участници в различни форми на мобилност, които са с повишена квалификация и умения и по-добра реализация – 380, от тях:
  - * Млади учени до 34 г. вкл., получили подкрепа по ОП за дейности в сферата на НИРД (GOVERD плюс HERD) – 58;

* Брой преподаватели, успешно преминали програми за входяща мобилност – 120.

Освен описаните по-горе допустими преки дейности, проектното предложение **задължително трябва да включва и непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление
- и
- Дейности за информация и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности.** Те следва да бъдат деклариирани от кандидата в секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за информация и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020, публикуван на интернет страницата на ОПНОИР: <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=67>.

Във Формуляра за кандидатстване, **секция 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ в поле „Начин на изпълнение“** следва подробно да се опишат предвидените общи стойности по бюджетни редове (разбивка по видове разходи като описание и сума). В това поле следва да се опишат методите и средствата за изпълнението на дейността, както и да се обосноват разходите, които са заложени в полето „Стойност“ за съответната дейност. **В поле „Резултат“** следва да се опишат очакваните конкретни резултати от изпълнението на планираната дейност, включително да се посочи за изпълнението на кои индикатори допринася дейността като се посочи и стойност на съответния индикатор. Индикаторите и стойностите им, посочени в секция 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, поле „Резултат“ следва да съответстват на индикаторите и стойностите, посочени в секция 8 „Индикатори“ на Формуляра за кандидатстване.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **провеждането на съответните процедури за определянето на изпълнител по реда на Глава четвърта (Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ) от ЗУСЕСИФ не представляват отделни дейности.** В тази връзка възлагането на изпълнител следва да се посочи в секция 7 „План за изпълнение/действия по проекта“, поле „Начин на изпълнение“ на съответната дейност, за която се отнася, единствено като метод/средство за нейното изпълнение. **В допълнение, процедурите за избор на изпълнител за поддейности 1.6, 3.1, 3.2 и част от 3.4, които се финансират въз основа на действително извършените разходи,** следва да бъдат описани в **секция 10. План за външно възлагане на** Формуляра за кандидатстване.

При изпълнение на дейностите по проекта следва да се спазва принципът за екологична устойчивост, съгласно Указанията за прилагане на принципа на екологична устойчивост в контекста на ОП НОИР, които са налични на следния интернет адрес: <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=67>. При неспазване на принципа за екологична

устойчивост, съгласно чл. 70, ал. 1 на ЗУСЕСИФ, финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Изборът на изпълнители следва да бъде извършен по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

При избора на изпълнител/и на дейностите по проекта, в случай че е приложимо, кандидатът и партньорите следва да предвидят при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условията за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

В съответствие с чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.) **кандидатът няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически приключени или изцяло изпълнени или такива, финансиирани по друг проект, процедура, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.**

В процеса на изпълнение на проекта, УО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка, проектните предложения, подадени по настоящата процедура, може да имат единствено допълващ ефект, но не и да дублират и припокриват изпълнението на национални програми, както и проекти, финансиирани от други източници.

В рамките на настоящата процедура не се допуска финансиране на вече реализирани дейности, разработени учебни програми и други документи, и на закупено оборудване/софтуер по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на дублиране на дейности и целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване и на етап договаряне, така и по време на изпълнението на проекта. В тази връзка кандидатът и партньорите попълват и подават заедно с проектното предложение **Декларация за липса на двойно финансиране и за завършеност (Приложение V към условията за кандидатстване).**

Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, съгласно изискванията на Глава пета „Финансово управление и контрол“ от ЗУСЕСИФ и действащите подзаконови нормативни актове на Министерския съвет, които не противоречат на Закона, разпоредбите на Регламент №1303/2013, Регламент №1304/2013, Регламент №1407/2013, Регламент №2018/1046 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2014 – 2020 г., детайлно описани по-долу.

Бюджетът (секция 5 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери или на реални пазарни цени и да е в съответствие с предвижданите за финансиране дейности. **В секция 5. Бюджет всеки един от допустимите разходи трябва да се планира като съобрази с режима на държавна помощ, при който ще се изпълнява свързаната с него дейност, съответно режим „не помощ“ или режим „минимална помощ“.** За целта разходите за дейности, за които по настоящата процедура е определено, че могат да се извършват в двата режима, в секция 5. Бюджет се визуализира отделен ред на разхода за режим „не помощ“ и отделен ред - за режим „минимална помощ“.

За целите на оценката на проектните предложения, в секция 12 на Формуляра за кандидатстване трябва да бъде приложена Разбивка на разходите (Приложение VIa към Условията за кандидатстване), във формат Excel и с отключени формули. При попълването й кандидатът следва да осигури възможност за лесно проследяване на връзката между планираните разходи и свързаните с тях дейности и индикатори.

Информацията в Разбивката на разходите се попълва поотделно за кандидата и за всеки един от партньорите по проекта. Файльт автоматично генерира общия бюджет на проекта, като прави и проверка за спазване на процентните ограничения по процедурата. Когато някое от тези ограничения не е спазено при попълване на бюджетите на кандидата и партньорите, в таблица „Проверка за спазване на процентните ограничения“ на лист „Общ бюджет“ се визуализира несъответствието чрез оцветяване на съответната клетка в червен цвят.

Общата стойност на разходите за всеки един от партньорите (преки и непреки разходи), планирана в Приложение VIa, задължително трябва да бъде посочена в секция 3. „Данни за партньора“, поле „Финансово участие“ за съответния партньор във Формуляра за кандидатстване.

При попълването на информацията за бюджетите на кандидата и партньорите в Приложение VIa, за всеки тип разход (бюджетен ред) трябва да се предостави детайлно описание на всички разходи, които формират общия разход по съответния бюджетен ред, като се посочи:

- описание на разхода - например областта/темата на обучение на преподавателите или студентите, типа на мобилността (за обучение, за преподаване, за научноизследователска дейност), вида на услугата, вида на актива, вида на интелектуалния продукт и т.н.;
- брой на участниците в съответното обучение/мобилност; брой на събитията; брой на активите; брой на интелектуалните продукти и т.н.;

- единична стойност на съответния разход въз основа на определените единични разходи или извършено пазарно проучване (за разходите, които се възстановяват на база действително извършени разходи). Стойностите на всички разходи се попълват в лева, до втория знак след десетичната запетая. Планираната стойност на всеки тип разход се попълва общо за двата вида режим на държавна помощ;
- наименование на индикатора за изпълнение, който е пряко свързан със съответния разход. В случай че някой разход е обвързан с изпълнението на повече от един индикатор, на отделни редове се посочват всички индикатори, свързани със съответния разход;
- стойност на индикатора, която ще бъде постигната чрез планирания разход. При разпределянето на стойностите на индикаторите на ниво разход, следва да се вземат предвид условията за отчитането на съответния индикатор, които са посочени в секция 7. „Индикатори“ от настоящите Условия за кандидатстване;
- наименование и номер на дейността от формуляра за кандидатстване, към която се отнася планираният разход.

В Разбивката на разходите (Приложение VIa) не са допуска въвеждането на нови типове разходи. За всеки тип разход може да се добавят толкова редове, колкото е необходимо, за да се опишат всички разходи, необходими за изпълнението на съответната дейност. Попълнената информация в приложение VIa не трябва да противоречи на информацията във формуляра за кандидатстване.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложени разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата, както и корекции в бюджета на проектното предложение. Освен тях, корекции в бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложени процентни съотношения/прагове на разходите, несъответствие с правилата за минималните помощи. Корекциите в бюджета не могат да водят до увеличаване на размера на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура или до подобряване на качеството на проектното предложение и нарущаване на принципите на свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС, Евротом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018:

1. принципът на икономичност изисква ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добра цена;

2. принципът на ефикасност е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите;
3. принципът на ефективност е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.
- 2) Да бъдат извършени след датата на подписване на административния договор за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта и да са за дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- 3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в административния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, както и в съответствие с одобреното проектно предложение и изискванията на настоящите Условия за кандидатстване (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ);
- 4) За направените разходи да е налична адекватна одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 г. на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително да са спазени разпоредбите за наличност на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
- 5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕСИФ (прилагане на формите на стандартна таблица на единичните разходи или еднократни суми) разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост;
- 6) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ);
- 7) Да са извършени законособъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ);
- 8) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕСИФ);
- 9) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕСИФ);
- 10) Да са извършени от допустимия по настоящата процедура бенефициент (чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕСИФ);
- 11) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извършен в съответствие с действащото национално и европейско законодателство за възлагане на обществени поръчки;
- 12) Да са съобразени с приложимите правила в областта на държавните помощи (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕСИФ);

13) Да не са финансиирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

Разход, който не е обоснован в секция 7 от Формуляра за кандидатстване, ще бъде премахнат от бюджета на проекта (секция 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от оценителната комисия.

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в **Указания на министъра на финансите ДНФ-3/23.12.2016 г. за третиране на данък върху добавената стойност** като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансиирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. (**Приложение XIII към Условията за кандидатстване**).

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, Регламент (ЕС) 1407/2013 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, ЗУСЕСИФ, ПМС № 189/2016 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансиирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г. (ДВ брой 61 от 05.08.2016 г.), както и всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

На основание ПМС № 189/2016, чл.3, ал. 7 разходите се считат за направени от бенефициент и в случаите, когато са извършени от партньор на бенефициента, при условие че партньорът е определен като допустим по съответния приоритет на програмата и е одобрен в рамките на процедура за предоставяне на финансова подкрепа.

По настоящата процедура допустими за финансиране са следните видове разходи:

Преки разходи

I. Стандартна таблица на разходите за единица продукт

1. Разходи за обучения на преподаватели в България

Разходите за обучение на преподаватели в България се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква а) от Регламент 1303/2013 г.

1.1. Единичен разход за интензивно обучение на преподаватели

Прилага се единичен разход за интензивно обучение в България на 1 преподавател с продължителност 24 академични часа с външен лектор от друг град/община, в размер на 186 лв. (Приложение XVI към условията за кандидатстване).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 186 лв. за всеки преподавател, който успешно е завършил интензивно обучение за придобиване/усъвършенстване на чуждоезикови умения, както и за придобиване/усъвършенстване на дигитални умения, включително използване на ИКТ-базирани иновационни образователни технологии, в т.ч. професионална терминология, и е получил удостоверение/сертификат за успешно приключило обучение. Разходът е допустим, ако се представи допълнително доказателство (линк към сайт, копие от документ и т.н.), че лекторът работи извън населеното място/общината, където е проведено обучението.

Прилага се единичен разход за интензивно обучение в България на 1 преподавател, с продължителност 24 академични часа с лектор от населеното място/общината на обучението, в размер на 144 лв. (Приложение XVI към условията за кандидатстване).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 144 лв. за всеки преподавател, който успешно е завършил интензивно обучение за придобиване/усъвършенстване на чуждоезикови умения, както и за придобиване/усъвършенстване на дигитални умения, включително използване на ИКТ-базирани иновационни образователни технологии, в т.ч. професионална терминология, и е получил удостоверение/сертификат за успешно приключило обучение.

1.2. Единичен разход за продължаващо обучение на преподаватели с продължителност 80 академични часа

Прилага се единичен разход за продължаващо обучение в България на 1 преподавател с продължителност 80 академични часа, в размер на 360 лв. (Приложение XVI към условията за кандидатстване).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 360 лв. за всеки преподавател, който успешно е завършил обучение с продължителност 80 часа за придобиване/усъвършенстване на чуждоезикови умения, както и за придобиване/усъвършенстване на дигитални умения, включително използване на ИКТ-базирани иновационни образователни технологии в т.ч. професионална терминология и е получил удостоверение/сертификат за успешно приключило обучение.

1.3. Единичен разход за продължаващо обучение на преподаватели с продължителност 160 академични часа

Прилага се единичен разход за продължаващо обучение в България на 1 преподавател с продължителност 160 академични часа, в размер на 720 лв. (Приложение XVI към условията за кандидатстване).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 720 лв. за всеки преподавател, който успешно е завършил обучение с продължителност 160 часа за придобиване/усъвършенстване на чуждоезикови умения, както и за придобиване/усъвършенстване на дигитални умения, включително използване на ИКТ-базирани иновационни образователни технологии в т.ч. професионална терминология и е получил удостоверение/сертификат за успешно приключило обучение.

2. Разходи за допълнителни обучения на студенти

Разходите за допълнителни обучения на студенти се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква а) от Регламент 1303/2013 г.

Прилага се единичен разход за допълнително обучение на 1 студент с продължителност 40 академични часа, в размер на 60 лв. (Приложение XVI към условията за кандидатстване).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 60 лв. за всеки студент, който успешно е завършил обучение за развитие на предприемачески умения; презентационни умения; дигитална креативност; меки умения и е получил удостоверение/сертификат за успешно приключило обучение.

3. Изходяща мобилност на преподаватели

Разходите за пътуване при краткосрочна специализация на преподаватели и разходите за индивидуална подкрепа на преподаватели при двуседмична/ едномесечна/ двумесечна специализация се определят в съответствие с член 67, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 чрез прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, прилагани в други политики на Съюза за подобен тип операция и бенефициер. За база на изчисленията са използвани единичните разходи²¹, прилагани от Центъра за развитие на човешките ресурси (национална агенция по програма Еразъм+), при изпълнението на сходни операции по програма Еразъм+.

3.1. Единичен разход за пътуване при краткосрочна специализация на преподаватели

Прилагат се следните единични разходи за пътуване на участник в мобилност:

За разстояния между 10 и 99 км - 39 лв.

За разстояния между 100 и 499 км - 352

За разстояния между 500 и 1999 км - 538 лв.

За разстояния между 2000 и 2999 км - 704 лв.

За разстояния между 3000 и 3999 км - 1037 лв.

За разстояния между 4000 и 7999 км - 1604 лв.

За разстояния от 8000 км или повече - 2934 лв.

Сумата на допустимите пътни разходи се изчислява от бенефициента въз основа на пропътуваното разстояние от всеки участник. Разстоянията се изчисляват с помощта на поддържания от Европейската комисия калкулатор на разстояния²². За да изчисли сумата на безвъзмездните средства от ЕС за пътуване в двете посоки, кандидатът трябва да посочи разстоянието в едната посока. Под място на тръгване се разбира мястото, където се намира изпращащата организация, а под място на пристигане – мястото, където се намира приемащата организация.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **горепосочените единични разходи за пътуване** при успешно приключила краткосрочна специализация на преподаватели от България в асоциираните партньори.

Доказателство за проведена краткосрочна специализация е издаването на **индивидуален документ (удостоверение/сертификат) за участие, подписан от приемащата страна, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността**.

3.2. Единичен разход за индивидуална подкрепа на преподаватели при двуседмична специализация

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 преподавател при специализация със средна продължителност на престоя от 14 дни:

За специализация в държава от Група 1 - 4 929 лв.

За специализация в държава от Група 2 - 4 381 лв.

За специализация в държава от Група 3 - 3 833 лв.

3.3. Единичен разход за индивидуална подкрепа на преподаватели при едномесечна специализация

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 преподавател при специализация със средна продължителност на престоя от 30 дни:

За специализация в държава от Група 1 – 8 872 лв.

За специализация в държава от Група 2 – 7 886 лв.

За специализация в държава от Група 3 – 6 900 лв.

3.4. Единичен разход за индивидуална подкрепа на преподаватели при двумесечна специализация

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 преподавател при специализация със средна продължителност на престоя от 60 дни:

За специализация в държава от Група 1 – 16 265 лв.

²² https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

За специализация в държава от Група 2 – 14 457 лв.

За специализация в държава от Група 3 – 12 650 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **изчислените единични разходи за индивидуална подкрепа на преподаватели при двуседмична/единомесечна/двумесечна специализация** при успешно приключила краткосрочна специализация на преподаватели от България в асоциираните партньори. Доказателство за проведена краткосрочна специализация е издаването на **индивидуален документ (удостоверение/сертификат)** за участие, подписан от приемащата страна, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

Ако потвърденият период на престой е по-дълъг от 14, 30 или 60 дни, допълнителният брой дни се разглежда като период на „нулево финансиране“ (*zero grant*). В случай на прекъсване по време на престоя, периодът на прекъсване не се взема предвид при определяне на индивидуалната подкрепа. В случай на прекратяване от страна на участника на краткосрочната специализация поради непреодолима сила (форсмажорни обстоятелства), участникът може да получи сумата на безвъзмездните средства, съответстваща на реалната продължителност на периода на мобилност.

4. Изходяща мобилност за обучение на студенти и докторанти

Разходите за пътуване при мобилност за обучение на студенти и докторанти и разходите за индивидуална подкрепа на студенти и докторанти при 3-месечна/4-месечна/5-месечна мобилност за обучение се определят в съответствие с член 67, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 чрез прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, прилагани в други политики на Съюза за подобен тип операция и бенефициер. За база на изчисленията са използвани единичните разходи, прилагани от Центъра за развитие на човешките ресурси (национална агенция по програма Еразъм+), при изпълнението на сходни операции по програма Еразъм+.

4.1. Единичен разход за пътуване при мобилност за обучение на студенти и докторанти

Прилагат се следните единични разходи за пътуване на участник в мобилност:

За разстояния между 10 и 99 км - 39 лв.

За разстояния между 100 и 499 км - 352 лв.

За разстояния между 500 и 1999 км - 538 лв.

За разстояния между 2000 и 2999 км - 704 лв.

За разстояния между 3000 и 3999 км - 1037 лв.

За разстояния между 4000 и 7999 км - 1604 лв.

За разстояния от 8000 км или повече - 2934 лв.

Сумата на допустимите пътни разходи се изчислява от бенефициента въз основа на пропътуваното разстояние от всеки участник. Разстоянията се изчисляват с помощта на поддържания от Европейската комисия калкулатор на разстояния. За да изчисли сумата на безвъзмездните средства от ЕС за пътуване в двете посоки, кандидатът трябва да посочи разстоянието в едната посока. Под място на тръгване се разбира мястото, където се намира

изпращащата организация, а под място на пристигане – мястото, където се намира приемаща организация.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **горепосочените единични разходи за пътуване** при успешно приключила дългосрочна мобилност на студенти и докторанти от България в асоциираните партньори.

Доказателство за проведена дългосрочна мобилност на студенти и докторанти е издаването на **индивидуален документ (удостоверение/сертификат) за мобилност, подписан от приемаща страна, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността**.

4.2. Единичен разход за индивидуална подкрепа на студенти и докторанти при 3-месечна мобилност за обучение

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 студент или докторант при 3-месечна мобилност за обучение:

За мобилност в държава от Група 1 – 3 051 лв.

За мобилност в държава от Група 2 – 3 051 лв.

За мобилност в държава от Група 3 – 2 758 лв.

4.3. Единичен разход за индивидуална подкрепа на студенти и докторанти при 4-месечна мобилност за обучение

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 студент или докторант при 4-месечна мобилност за обучение:

За мобилност в държава от Група 1 – 4 068 лв.

За мобилност в държава от Група 2 – 4 068 лв.

За мобилност в държава от Група 3 – 3 677 лв.

4.4. Единичен разход за индивидуална подкрепа на студенти и докторанти при 5-месечна мобилност за обучение

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 студент или докторант при 5-месечна мобилност за обучение:

За мобилност в държава от Група 1 – 5 085 лв.

За мобилност в държава от Група 2 – 5 085 лв.

За мобилност в държава от Група 3 – 4 596 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **изчислените единични разходи за индивидуална подкрепа за индивидуална подкрепа на студенти и докторанти при 3-месечна/4-месечна/5-месечна мобилност за обучение** при успешно приключила дългосрочна мобилност на студенти и докторанти от България в асоциираните партньори. Доказателство за проведена дългосрочна мобилност на студенти и докторанти е издаването на **индивидуален документ (удостоверение/сертификат) за мобилност, подписан от приемаща страна, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността** – например, академична справка при мобилност

с цел обучение. **Придобитите от студента кредити, в резултат на проведената мобилност за обучение, следва да бъдат признати от висшето училище – кандидат/партньор.** Доказателство за признаването на придобитите кредити от студента при проведената мобилност е академична справка или друг документ, издаден от висшето училище – кандидат/партньор.

Ако потвърденият период на престой е по-дълъг от договорените 3, 4 или 5 месеца, допълнителният брой дни се разглежда като период на „нулево финансиране“ (*zero grant*). Без да се засяга спазването на минималната допустима продължителност (3 месеца), ако потвърденият период на престой е по-кратък от договорения с повече от 5 дни, размерът на индивидуалната подкрепа ще бъде преизчислен като броят дни от непълния месец се умножи по 1/30 от съответната месечна сума, посочена по-горе. Ако потвърденият период на престой е по-кратък с 5 или по-малко дни от договорения период на мобилността, индивидуалната подкрепа ще бъде платена в пълен размер.

В случай на прекъсване по време на престоя, периодът на прекъсване не се взема предвид при определяне на индивидуалната подкрепа. В случай на прекратяване от страна на участника на дългосрочната мобилност поради непреодолима сила (форсмажорни обстоятелства), участникът може да получи сумата на безвъзмездните средства, съответстваща на реалната продължителност на периода на мобилност.

5. Изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени

Разходите за пътуване при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени и разходите за индивидуална подкрепа при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени с продължителност 3 месеца/4 месеца/5 месеца се определят в съответствие с член 67, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 чрез прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, прилагани в други политики на Съюза за подобен тип операция и бенефициер. За база на изчисленията са използвани единичните разходи, прилагани от Центъра за развитие на човешките ресурси (национална агенция по програма Еразъм+), при изпълнението на сходни операции по програма Еразъм+.

5.1. Единичен разход за пътуване при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени

Прилагат се следните единични разходи за пътуване на участник в мобилност:

За разстояния между 10 и 99 км - 39 лв.

За разстояния между 100 и 499 км - 352 лв.

За разстояния между 500 и 1999 км - 538 лв.

За разстояния между 2000 и 2999 км - 704 лв.

За разстояния между 3000 и 3999 км - 1037 лв.

За разстояния между 4000 и 7999 км - 1604 лв.

За разстояния от **8000 км или повече - 2934 лв.**

Сумата на допустимите пътни разходи се изчислява от бенефициента въз основа на пропътуваното разстояние от всеки участник. Разстоянията се изчисляват с помощта на поддържания от Европейската комисия калкулатор на разстояния. За да изчисли сумата на безвъзмездните средства от ЕС за пътуване в двете посоки, кандидатът трябва да посочи разстоянието в едната посока. Под място на тръгване се разбира мястото, където се намира изпращащата организация, а под място на пристигане – мястото, където се намира приемащата организация.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **горепосочените единични разходи за пътуване** при успешно приключила дългосрочна мобилност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени от България в асоциираните партньори.

Доказателство за проведена дългосрочна изходяща мобилност е издаването на **индивидуален сертификат за участие, подписан от приемащата организация, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността**.

5.2. Единичен разход за индивидуална подкрепа при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени с продължителност 3 месеца

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 пост-докторант, специализант, млад учен, изследовател или учен при дългосрочна изходяща мобилност със средна продължителност на престоя от 92 дни:

За мобилност в държава от Група 1 – 15 283 лв.

За мобилност в държава от Група 2 – 13 382 лв.

За мобилност в държава от Група 3 – 10 949 лв.

5.3. Единичен разход за индивидуална подкрепа при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени с продължителност 4 месеца

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 пост-докторант, специализант, млад учен, изследовател или учен при дългосрочна изходяща мобилност със средна продължителност на престоя от 122 дни:

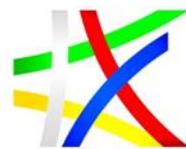
За мобилност в държава от Група 1 – 18 979 лв.

За мобилност в държава от Група 2 – 16 609 лв.

За мобилност в държава от Група 3 – 13 589 лв.

5.4. Единичен разход за индивидуална подкрепа при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени с продължителност 5 месеца

Определят се следните стойности на единични разходи за индивидуална подкрепа на 1 пост-докторант, специализант, млад учен, изследовател или учен при дългосрочна изходяща мобилност със средна продължителност на престоя от 152 дни:

За мобилност в държава от Група 1 – 22 676 лв.

За мобилност в държава от Група 2 – 19 836 лв.

За мобилност в държава от Група 3 – 16 229 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **изчислените единични разходи за индивидуална подкрепа при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени с продължителност 3 месеца/4 месеца/5 месеца** при успешно приключила дългосрочна мобилност в асоциираните партньори на членове на персонала на бенефициента или партньора (пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени). Доказателство за проведена дългосрочна мобилност с цел обучение, преподаване и научноизследователска дейност е издаването на **индивидуален документ (удостоверение/сертификат)** за участие, подписан от приемащата страна, посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

Ако потвърденият период на престой е по-дълъг от 92, 122 или 152 дни, допълнителният брой дни се разглежда като период на „нулево финансиране“ (*zero grant*). В случай на прекъсване по време на престоя, периодът на прекъсване не се взема предвид при определяне на индивидуалната подкрепа. В случай на прекратяване от страна на участника на дългосрочната мобилност поради непреодолима сила (форсмажорни обстоятелства), участникът може да получи сумата на безвъзмездните средства, съответстваща на реалната продължителност на периода на мобилност.

Общата стойност на планираните разходи за *пътуване при мобилност за обучение на студенти и докторанти и разходите за индивидуална подкрепа на студенти и докторанти при 3-месечна/4-месечна/5-месечна мобилност за обучение и разходите за пътуване при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени и разходите за индивидуална подкрепа при дългосрочна изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени с продължителност 3 месеца/4 месеца/5 месеца* не могат да надвишават 20 % от преките допустими разходи по проекта.

6. Входяща мобилност на преподаватели

Разходите за пътуване при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели и разходите за индивидуална подкрепа при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели с продължителност 3 месеца/4 месеца/5 месеца се определят в съответствие с член 67, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 чрез прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, прилагани в други политики на Съюза за подобен тип операция и бенефициер. За база на изчисленията са използвани единичните разходи, прилагани от Центъра за развитие на човешките ресурси (национална агенция по програма Еразъм+), при изпълнението на сходни операции по програма Еразъм+.

6.1. Единичен разход за пътуване при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели

Прилагат се следните единични разходи за пътуване на участник в мобилност:

За разстояния между 10 и 99 км - 39 лв.

За разстояния между **100 и 499 км - 352 лв.**

За разстояния между **500 и 1999 км - 538 лв.**

За разстояния между **2000 и 2999 км - 704 лв.**

За разстояния между **3000 и 3999 км - 1037 лв.**

За разстояния между **4000 и 7999 км - 1604 лв.**

За разстояния от **8000 км или повече - 2834 лв.**

Сумата на допустимите пътни разходи се изчислява от бенефициента въз основа на пропътуваното разстояние от всеки участник. Разстоянията се изчисляват с помощта на поддържания от Европейската комисия калкулатор на разстояния. За да изчисли сумата на безвъзмездните средства от ЕС за пътуване в двете посоки, кандидатът трябва да посочи разстоянието в едната посока. Под място на тръгване се разбира мястото, където се намира изпращащата организация, а под място на пристигане – мястото, където се намира приемащата организация.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **горепосочените единични разходи за пътуване** при успешно приключила дългосрочна входяща мобилност на преподаватели от ЕС в български висши училища.

Доказателство за проведена дългосрочна входяща мобилност е издаването на **индивидуален сертификат за участие, подписан от приемащата организация (българско висше училище кандидат/партньор), посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.**

6.2. Единичен разход за индивидуална подкрепа при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели с продължителност 3 месеца

Определя се единичен разход за индивидуална подкрепа на 1 преподавател при дългосрочна входяща мобилност със средна продължителност на престоя от 92 дни, в размер на 10 949 лв.

6.3. Единичен разход за индивидуална подкрепа при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели с продължителност 4 месеца

Определя се единичен разход за индивидуална подкрепа на 1 преподавател при дългосрочна входяща мобилност със средна продължителност на престоя от 122 дни, в размер на 13 589 лв.

6.4. Единичен разход за индивидуална подкрепа при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели с продължителност 5 месеца

Определя се единичен разход за индивидуална подкрепа на 1 преподавател при дългосрочна входяща мобилност със средна продължителност на престоя от 152 дни, в размер на 16 229 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **изчислените единични разходи за индивидуална подкрепа при дългосрочна входяща мобилност за преподаватели с продължителност 3 месеца/4 месеца/5 месеца** при успешно приключила дългосрочна мобилност на преподаватели от асоциираните партньори в България.

Доказателство за проведена дългосрочна мобилност с цел преподаване е издаването на индивидуален документ (удостоверение/сертификат) за участие, подписан от приемащата страна (българско висше училище кандидат/партньор), посочващ името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

Ако потвърденият период на престой е по-дълъг от 92, 122 или 152 дни, допълнителният брой дни се разглежда като период на „нулево финансиране“ (*zero grant*). В случай на прекъсване по време на престоя, периодът на прекъсване не се взема предвид при определяне на индивидуалната подкрепа. В случай на прекратяване от страна на участника на дългосрочната мобилност поради непреодолима сила (форсмажорни обстоятелства), участникът може да получи сумата на безвъзмездните средства, съответстваща на реалната продължителност на периода на мобилност.

II. Разходи за материални активи

7. Разходи за закупуване на ИКТ оборудване, необходимо за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5

III. Разходи за нематериални активи

8. Разходи за закупуване на софтуер, необходим за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5

Разходите за закупуване на ИКТ оборудване и софтуер, необходими за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 не могат да надвишават 25 % от общата стойност на преките допустими разходи по проекта²³.

IV. Разходи за услуги

9. Разходи за организиране на кариерни борси, презентационни събития, състезания и др.

10. Разходи за изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти

11. Разходи за изграждане на общи информационни мрежи на кариерните центрове

За планираните разходи за закупуване на ИКТ оборудване и софтуер, необходими за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5, разходи за организиране на кариерни борси, презентационни събития, състезания и др., разходи за изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти и разходи за изграждане на общи информационни мрежи на кариерните центрове кандидатът/партньорите задължително трябва да приложат оферти за доставки/услуги и/или проучвания в интернет за доставки/услуги – с предложени цени от доставчика на актива/услугата от минимум два източника за доказване на планиран разход, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид доставка/услуга. От представените оферти и/или проучвания в интернет следва да е видно наименованието на съответния актив/услуга, цена на актива/услугата и вид на валутата. При извършени проучвания в интернет за активи/услуги следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с

²³ При окончателното плащане по проекта, максималният размер на възстановените разходи за закупуване на ИКТ оборудване и софтуер, необходими за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 се ограничава до двадесет и пет процента от общите допустими преки разходи по проекта.

пазарните такива. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт.

Разходите за организиране на кариерни борси, презентационни събития, състезания и др., разходите за изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти и разходите за изграждане на общи информационни мрежи на кариерните центрове не може да включват разходи за възнаграждения на персонал.

V. Единна ставка

12. Преки разходи за персонал

В съответствие с чл. 68а, параграф 1 от Регламент (ЕС) №1303/2013 г. преките разходи за персонал се определят чрез прилагане на единна ставка в размер **на 20 %** от преките разходи, различни от разходите за персонал по проекта, т.е. 20 % от общата стойност на следните преки разходи:

- *Разходи за обучения на преподаватели в България;*
- *Разходи за допълнителни обучения на студенти;*
- *Изходяща мобилност на преподаватели;*
- *Изходяща мобилност за обучение на студенти и докторанти;*
- *Изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени;*
- *Входяща мобилност на преподаватели;*
- *Разходи за закупуване на ИКТ оборудване, необходимо за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5;*
- *Разходи за закупуване на софтуер, необходим за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5;*
- *Разходи за организиране на кариерни борси, презентационни събития, състезания и др.;*
- *Разходи за изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти;*
- *Разходи за изграждане на общи информационни мрежи на кариерните центрове.*

За целите на настоящата процедура „преки разходи за персонал“ са разходите за възнаграждения, включително в резултат на които се реализира интелектуален продукт. Преки разходи за персонал по процедурата могат да бъдат единствено разходите, които произтичат от изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 и 2.3, като например: разходи за възнаграждения за осъществяване на преподавателска дейност по разработените нови учебни програми, вкл. на специалисти от практиката и за споделяне на преподаватели (осъществяване на преподавателска дейност в партниращите висши училища); разходи за разработване на нови учебни програми; разходи за разработване на дигитално образователно съдържание; разходи за внедряване на дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии и др.

ВАЖНО: Когато изпълнението на някоя от планираните в проектното предложение дейности предполага реализирането на интелектуален продукт, в поле „Начин на

изпълнение“ на съответната дейност трябва да се посочи общата стойност на разходите за персонал, необходими за реализирането на всеки един от планираните интелектуални продукти в рамките на дейността. Сумата от разходите за всички планирани интелектуални продукти, включително възнагражденията за преподавателска дейност, трябва да бъде равна на 20 % от планираните преки разходи за обучения на преподаватели в България, за допълнителни обучения на студенти, за изходяща мобилност на преподаватели, за изходяща мобилност за обучение на студенти и докторанти, за изходяща мобилност за обучение, преподаване и научноизследователска дейност на пост-докторанти, специализанти, млади учени, изследователи и учени, за входяща мобилност на преподаватели, за закупуване на ИКТ оборудване, необходимо за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5, за закупуване на софтуер, необходим за изпълнението на дейности 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5, за организиране на кариерни борси, презентационни събития, състезания и др., за изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти и за изграждане на общи информационни мрежи на кариерните центрове. Ако оценителната комисия намали общата сума на посочените по-горе преки разходи, пропорционално се намалява и планираната стойност за всеки интелектуален продукт (вкл. възнагражденията за преподавателска дейност).

В случай че до представянето на окончателното искане за плащане по проекта даден интелектуален продукт не бъде представен и верифициран от УО, целият планиран разход за този интелектуален продукт не се възстановява на бенефициента.

13. Непреки разходи по проекта

Непреките разходи се предоставят под формата на единна ставка, определена чрез прилагане на процент към преките допустими разходи, съгласно чл. 67, параграф 1, буква „г“ от Регламент 1303/2013 г. Определеният процент на размера на единната ставка за непреките разходи по настоящата процедура е в съответствие с утвърдената от Ръководителя на УО на ОПНОИР Методика за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление при процедури за конкурентен подбор и директно предоставяне по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР (Приложение XVIII към Условията за кандидатстване).

Съгласно утвърдената Методика за проекти с допустим размер на безвъзмездната финансова помощ от 800 000 лв. до 1 000 000 лв., разходите за организация и управление, включително за информация и комуникация, са допустими в размер на **11 % от преките допустими разходи по проекта**. За проекти с допустим размер на безвъзмездната финансова помощ от 1 000 001 лв. до 5 000 000 лв., разходите за организация и управление, включително за информация и комуникация, са допустими в размер на **10 % от преките допустими разходи по проекта**.

В секция 5. Бюджет на формуляра за кандидатстване кандидатът не посочва конкретна сума за непреките разходи. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта в ИСУН 2020 непреки разходи в размер на съответния процент според одобрените преки разходи.

За целите на оценката, кандидатите следва да посочат очаквания размер на непреките разходи за кандидата и партньорите поотделно единствено в Разбивката на разходите (Приложение VIa от Условията за кандидатстване).

Важно!

В бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение. Всички разходи, обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейностите във Формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове. Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейностите по проекта и етапите за тяхното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейностите, следва да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена и описаны подробно в описанието на съответната дейност. При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

Бюджетът се представя в лева и с включен ДДС, когато се отнася до невъзстановим данък добавена стойност съгласно националното законодателство. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая. При изготвянето на бюджета кандидатът следва да се съобрази с посочените по-горе ограничения по видове разходи.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в секция 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

При изпълнение на проектите по настоящата процедура кандидатите следва да спазват изискванията на Ръководството за изпълнение на проекти по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и приложениета към него - <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=139>.

14.3. Недопустими разходи:

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Структурните фондове на ЕС (Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС, Евратор) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) №1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) №1303/2013, (ЕС) №1304/2013, (ЕС) №1309/2013, (ЕС) №1316/2013, (ЕС) №223/2014 и (ЕС) №223/2014 и на Решение №541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратор) № 966/2012), Регламент (ЕС) 1407/2013 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, Постановление № 189 на МС от 28.07.2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по

програмите, съфинансираны от европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г., Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него (съгласно чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕСИФ).

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна помош чрез подбор на проекти за недопустими се считат и следните видове разходи:

- закупуване на дълготрайни материални активи – втора употреба;
- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС;
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- разходи за дейности, чието изпълнение е стартирало преди подписване на договора за безвъзмездна финансова помош;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима. Управляващият орган може да нанесе корекции както във Формуляра за кандидатстване, така и в бюджета на проекта (секция 5 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи.

15. Допустими целеви групи (крайни бенефициенти):

Студенти, докторанти, постдокторанти, специализанти, млади учени, изследователи, учени, преподаватели.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

По настоящата процедура предоставянето на безвъзмездната финансова помощ се отпуска при следните условия:

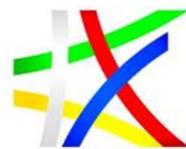
1. Режим „не помощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01).
2. Режим на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis във връзка с чл. 107 и 108 от ДФЕС.

16.1. Режим „не помощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01).

По смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., C-180/98 — C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 74. Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107.) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г. – Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в Член 107, параграф 1 от ДФЕС, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се **счита за неикономическа дейност**. Неикономическото естество на общественото образование по принцип не се засяга и от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства.

По смисъла на т. 31, буква а) от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, **в приложното поле на правилата за държавна помощ не попадат основните дейности на висшите училища и научните организации, насочени към образование за повече и по-добре квалифицирани човешки ресурси**.

Група дейности 1 е насочена към модернизиране на учебната документация чрез разработване и въвеждане на нови учебни програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение, на съвместни програми с партниращите български висши училища и на съвместни учебни програми за обучение на чужд език с чуждестранните

асоциирани партньори. Съгласно чл. 39, ал. 2 от ЗВО, учебният процес във висшите училища се провежда по учебна документация за всяка специалност, която обхваща квалификационни характеристики по степени, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес. Те се изготвят от висшето училище/научната организация (чл. 21, ал. 1, т. 10, буква б от ЗВО). Когато група дейности 1 се изпълнява от кандидатите и партньорите – висши училища и от партньорите – научни организации, тя е част от системата на общественото образование, финансирано и контролирано от държавата. По смисъла на т. 31, буква а) от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ група дейности 1 не попада в приложното поле на държавните помощи, поради което се изпълнява при условията на режим „не помош“ от страна на кандидатите и партньорите – висши училища и партньорите – научни организации.

Група дейности 2 е насочена към повишаване на качеството на академичния състав на висшите училища, както и към насыряване на споделеността на човешките ресурси на българските висши училища с оглед оптимизиране на структурата и функционирането на системата на висшето образование. Група дейности 2 включва дейности за професионално развитие на преподавателите във висшите училища, включително подобряване на уменията им за използване на ИКТ-базирани иновативни образователни технологии (провеждане на краткосрочни специализации в асоциираните партньори чуждестранни висши училища, чуждестранни научни организации, чуждестранни специализирани клиники и обучения в България, както и мултилициране на резултатите в рамките на партньорството). Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 9 и чл. 30, ал. 1, т. 10, буква а) от ЗВО, висшето училище може да се сдружава с български и/или чуждестранни висши училища за осъществяване на съвместно обучение на студенти, докторанти и специализанти, на учебна дейност и учене през целия живот. Съгласно чл. 6, ал. 5 от ЗВО, вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав има за цел да контролира, поддържа и управлява качеството на образоването в предлаганите области на висшето образование и професионални направления, както и на академичния състав. Група дейности 2 се изпълнява от кандидатите и партньорите – висши училища при условията на режим „не помош“.

Дейностите от група дейности 3, които са насочени към развитие на предприемачески умения, презентационни умения и дигитална креативност, мобилност за обучение и за научноизследователска дейност на студенти, докторанти, постдокторанти, специализанти, изследователи и учени, вкл. млади учени, и мобилност за преподаване на чуждестранни преподаватели са част от системата на общественото образование, финансирано и контролирано от държавата, когато те се изпълняват от кандидатите и партньорите – висши училища и от партньорите научни организации (чл. 6 и чл. 21, ал. 1, т. 9 от ЗВО), и не попадат в приложното поле на държавните помощи (т. 31, буква а) от Известието на Комисията).

Когато допустимите кандидати и партньори – висши училища и партньори – научни организации осъществяват и икономическа дейност, те следва да водят **аналитична счетоводна отчетност**, която еднозначно да разграничава икономическата от неикономическата дейност по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите за тях. За целта на етап кандидатстване кандидатите и партньорите декларират тези обстоятелства и представят разработена счетоводна политика, която отразява разграничението на двата вида дейности, както и счетоводни документи (годишни финансови отчети) за последните две приключили финансови години преди датата на кандидатстване. На етап изпълнение ще се осъществява контрол по прилагане на горепосочените изисквания

като се проверяват обстоятелствата за разделянето на място в счетоводството на кандидата и партньорите.

Крайните получатели (целевата група) по процедурата са студенти, докторанти, постдокторанти, специализанти, млади учени, изследователи, учени, преподаватели, които се избират от кандидатите и партньорите на база ясни критерии за включването им в проекта. Същите не са стопански субекти, съответно дейностите, които ще се осъществяват, са изцяло насочени към системата на висшето образование. Предвид крайната цел на процедурата, а именно въвеждане на иновативни форми на преподаване във висшите училища, повишаване уменията на преподавателите и стимулиране споделянето на ресурси между висшите училища, дейностите не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер, които биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ“.

Изборът на изпълнители ще бъде извършван по открыт, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с действащото законодателство в областта на обществените поръчки.

16.2. Режим „минимална помощ“ (de minimis)

По настоящата процедура ще се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013 г. за дейности, които имат икономически характер, съгласно европейските и национални разпоредби и съдебната практика на Съда.

„**Минимална помощ**“ е помощта, която не нарушива и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е определена в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

„**Предприятие**“ по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

„**Икономическата дейност**“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 4 от ЗВО, **група дейности 1 не се приема за част от националната образователна система по отношение на партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите**. В тази връзка, когато група дейности 1 се изпълнява пряко от партньорите - национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите, разходите за тези дейности за партньорите - национално представителни организации на работодателите и на работниците и служители се считат за минимална помощ.

Част от дейностите от група дейности 3, а именно тези, които са насочени към кариерно консултиране и ориентиране на студенти чрез организиране на кариерни борси и изграждане на системи за проследяване на реализацията на завършилите студенти в първата година след дипломирането; изграждане на мрежи от кариерни центрове и дейности за развитие на меки умения, за разработване на лични професионални планове за реализация, за придобиване на граждански и обществени компетентности, за търсене на работа, организиране на представационни събития, състезания, интервюта, дискусии и др. за осъществяване на връзка между студенти и работодатели, **са икономически дейности за кандидатите и партньорите – висши училища**, за които е наличен пазар. Тези дейности не са част от националната образователна система, поради което, когато те се изпълняват пряко от кандидатите и партньорите – висши училища, разходите за тези дейности се считат за минимална помощ.

По отношение на партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите, всяка една от дейностите в група дейности 3 е икономическа дейност, за която е наличен пазар. Когато дейностите от група дейности 3 се изпълняват пряко от национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, разходите за тези дейности се считат за минимална помощ за партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите.

В случай че посочените по-горе дейности от група дейности 1 и група дейности 3 се осъществяват от изпълнител, избран по отворен, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с действащото законодателство в областта на обществените поръчки, разходите за тези дейности се считат за разходи в режим „не помощ“ за съответния възложител.

Размерът на отпуснатата минимална помощ по настоящата процедура ще бъде записан в договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Съгласно чл. 3 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (в текст от значение за ЕИП, ОВ L 352/24.12.2013) общият размер на помощта по режим de minimis, предоставяна по настоящата процедура, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не може да надхвърля 200 000 EUR или 391 166 лв. за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс предходните две бюджетни години) за кандидатите и партньори – висши училища и за партньорите национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите поотделно при спазване на всички изисквания на същия Регламент.

Таваните, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се прилагат независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Periodът от три бюджетни години се определя за текущата година и предходните две. За целите на таваните, посочени в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в brutto изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с

отпускането на нова помош de minimis може да бъде надвишен съответният таван, никоя част от тази нова помош не може да попада в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помошта, за която се сключва договора по процедура „Модернизация на висшите училища“ и получената минимална помош от:

1. предприятието кандидат/партньор – висше училище и от предприятието партньор - национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите;
2. предприятията, с които кандидатът/партньорът – висше училище образува „едно и също предприятие“ и предприятията, с които партньорът – национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата/партньора – висше училище и с партньора – национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата/партньора – висше училище и предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с партньора – национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите, които са се възползвали от минимална помош, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013.

По смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) - г) по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен

търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Кандидатът и партньорът – висше училище и партньорът – национално представителна организация на работодателите и на работниците и служителите са недопустими да получат минимална помош по настоящата процедура, ако попадат в забранителните режими на помош в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, а именно:

а) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (OB L 354 от 28.12.2013 г.);

б) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти ;

Съгласно чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013:

а) „селскостопански продукти“ са продукти, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, включени в приложното поле на Регламент (ЕО) № 104/2000;

б) „преработка на селскостопански продукти“ е всяка операция, извършена спрямо селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба;

в) „търговия със селскостопански продукти“ е притежаване или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобщо пускане на пазара по какъвто и да е друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупач или преработвател, както и всяка дейност по подготвяне на продукта за такава първа продажба; продажбата от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.

По процедурата не се предоставя помош на кандидата и партньора, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1407/2013 г., включително на чл. 1, букви в), г) и д) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1407/2013 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 г.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване на етап оценка на проектното предложение се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи“ - <http://minimis.minfin.bg>, по

отношение на кандидата и партньорите. Допълнително, преди сключване на административния договор, както и преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи“ - <http://minimis.minfin.bg> и декларациите за минимални помощи, предоставени от кандидатите/партньорите по отношение на минимални помощи.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, кандидатите/партньорите следва да посочат в **Декларация за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване)** кода на основната си икономическа дейност и допълнителна икономическа дейност (ако е приложимо). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За определяне на допустимостта се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>.

Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (OB L 352 от 24.12.2013 г.) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (OB L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) №360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (OB L 114 от 26.04.2012 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 500 000 евро.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Помощ de minimis, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена съгласно регламент за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в член 3, параграф 2 на Регламент №1407/2013 (като периодът обхваща двете предходни и текущата бюджетна година), никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране на мярката за помощ по регламента - нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да е по-късен момент. При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) № 1407/2013, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по последно подписания договор от страна на кандидатите /това обстоятелство е сътносимо и за партньорите. В тази връзка, при определяне на максималния размер на

помощта de minimis по настоящата процедура УО ще извърши проверка и на получените до момента държавни помощи от кандидата/партньорите за същите допустими разходи.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с настоящия регламент само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент.

Данните за получените минимални помощи следва да бъдат надлежно посочени от кандидатите и партньорите (когато е приложимо) в **Декларация за минимални помощи (Приложение IX към условията за кандидатстване)**. Декларацията за минимални помощи се представя от кандидатите/партньорите на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ.

Към момента на оценка на проектното предложение, проверката за ненадвишаване на максимално допустимия таван за получена минимална помощ, определен в чл. 3, т. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, ще се извърши на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите.

В случай че при оценката на конкретно проектно предложение се установи, че с финансовата помощ в режим de minimis, за която се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер. Тази корекция не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕСИФ.

Преди сключване на договор, Управляващият орган на ОПНОИР ще извърши проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати/партньори помощ в режим de minimis, както и на декларираните кодове на икономическа дейност. В случай, че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 1407/2013 или се установи, че кандидати/партньори попадат в забранителния режим, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Проверката се осъществява посредством съпоставяне на цялата информация за получените минимални и държавни помощи, с която Управляващият орган разполага, вкл. и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите. По отношение кодовете на икономическа дейност на предприятието се извършила служебна проверка чрез НСИ.

В процеса на изпълнение на проектите, Управляващият орган ще прилага контролни механизми, с които да гарантира, че всички условия на Регламент (ЕС) № 1407/2013 са изпълнени.

УО не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална/държавна помощ, довела до отказ от сключване на административен договор.

Помощта *de minimis* се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Управляващия орган и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

Съгласно чл. 3, пар. 6 от Регламент №1407/2013 г. всички суми (стойности) на помощта са в брутно изражение, т. е. преди облагане с данъци или други такси.

Помощите, които се предоставят на няколко части (т.е. когато кандидатът предвижда да ползва авансово и/или междинно/и плащане/ия), се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта²⁴. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта, в съответствие с чл. 3, ал. 6 от Регламент (EC) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г.

Сконтирането ще се извършва от Управляващия орган преди всяко плащане с оглед гарантиране, че предоставената безвъзмездна финансова помощ е съобразена с правовете за съответния вид помощ, установени в Регламент (EC) № 1407/2013 на Комисията.

При неспазване на изискванията на Регламент (EC) № 1407/2013, предприятието възстановява пълния размер на предоставените средства по настоящата процедура, със законната лихва от момента на получаването до окончателното им изплащане. Възстановяването на неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда, описан в Административния договор.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите, чл. 37 от ЗДП и глава V, от Наредба № Н-3 /22.05.2018 г. на министъра на финансите за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.

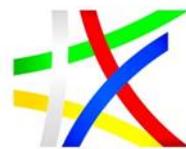
При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (EC) № 1407/2013, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по последно подписания договор от страна на кандидатите. Това обстоятелство се прилага и по отношение на партньорите.

Когато безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (EC) № 1407/2013 на Комисията, Бенефициентът и УО са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (EC) № 1407/2013. Документацията относно индивидуалните помощи *de minimis* се съхранява за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно схемите за помощ *de minimis* се съхранява съгласно чл. 6, ал. 4 и 5 на Регламент № 1407/2013 за период от 10 бюджетни години от датата, на

²⁴ При окончателно плащане Управляващият орган извършва проверка дали сконтираната стойност на безвъзмездната помощ към сконтираната стойност на допустимите разходи е в рамките на допустимия интензитет при прилагане на следната формула: $PV = FV/(1+i)t$, където PV е сконтирана стойност, FV е реална стойност, i е лихвеният процент, а t – периода на изпълнение в години.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема. Управляващият орган информира Бенефициента за началната дата на периода.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът и партньорът предоставят чрез УО на ОПНОИР на министъра на финансите цялата информация и приджуряваша документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

Администратор на минимални помощи по настоящата процедура е Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, в качеството си на Управляващ орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

След публикуване на настоящите Условия за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлият на съответствието на настоящата процедура с изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) № 1407/2013.

Съгласно чл. 38, т.5 от ЗУСЕСИФ ръководителят на Управляващия орган издава мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, ако преди сключване на договор се установи, че държавната помощ е недопустима или се надхвърля прагът на допустимата държавна помощ или установените в акт на Европейския съюз прагове за минимална помощ.

В случай на промяна на нормативните изисквания в областта на минималните помощи до сключване на договор за безвъзмездно финансиране, ще бъдат прилагани новите изисквания.

17. Хоризонтални политики:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно раздел 11 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и чл. 7, чл. 8 и т. 5 от Приложение I от Регламент 1303/2013 г.:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение в секция 11 (Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните политики.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на проекта е **30 месеца, но не по-късно от 31.12.2023 г.**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектното предложение:

Проектното предложение се оценява съгласно разпоредбите на Глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел I. „Оценяване на проектни предложения чрез подбор“ на ПМС № 162 от 05.07.2016 г. и Раздел II. „Представяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор“ от ЗУСЕСИФ.

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган (издадена в двуседмичен срок от изтичане на крайния срок за подаването на проектни предложения). Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в ИСУН 2020. За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от раздел 1. Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта от **Методология и критерии за оценка на проектно предложение (Приложение XIV към условията за кандидатстване)** и успешно да е преминало техническа и финансова оценка съгласно раздел 2. Критерии за техническа и финансова оценка от горепосочената Методология.

В съответствие с чл. 34, ал. 2 от ЗУСЕСИФ оценяването на проектните предложения се извършва до три месеца от крайния срок за подаването им, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване. В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите за кандидатстване, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде пократък от една седмица, като денят на получаване на уведомлението не се брои. В уведомлението, което се изпраща на кандидата, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Искането за представяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което кандидатът получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това, промени в профила на кандидата в ИСУН 2020 са невъзможни. В случай че кандидатът не отстани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено по отношение на съответния кандидат.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от оценителната комисия, няма да бъде взета под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя по официален път на Управляващия орган.

Оценката на проектните предложения включва следните етапи:

Етап I: Проверка за административно съответствие и допустимост - етап от оценяването на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното съответствие на проектното предложение и допустимостта на кандидата/партньора и проектните дейности, съгласно критериите за допустимост, посочени в **Методологията за оценка на проектно предложение (Приложение XIV към Условията за кандидатстване)**.

Въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост оценителната комисия изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на УО на ОПНОИР и в ИСУН 2020, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него, по реда на чл. 61 от Административно процесуалния кодекс. Кандидат, чието проектно предложение е включено в списъка с проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка, може писмено да възрази пред Ръководителя на Управляващия орган в едноседмичен срок от съобщаването. Ръководителят на Управляващия орган се произнася по основателността на възражението в едноседмичен срок от неговото получаване, като:

1. връща проектното предложение за техническа и финансова оценка;
2. прекратява производството по отношение на кандидата.

Етап II: Техническа и финансова оценка – извършва се в съответствие с критериите за техническа и финансова оценка на проектни предложения при процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проекти „Модернизация на висшите училища“ (**Приложение XIV към Условията за кандидатстване**). Техническата оценка и финансова оценка на проектните предложения включва и проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай че в процеса на техническа и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложени дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение (секция 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ. Поради това, в интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване или на максималния праг на минимална помощ съгласно Регламент № 1407/2013 г., оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия размер.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

22. Критерии и методика за оценка на проектното предложение:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 (КН на ОПНОИР), описани в **Приложение XIV** към Условията за кандидатстване.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата.

В рамките на настоящата процедура кандидат може да подаде само едно проектно предложение.

В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, то предмет на оценка ще бъде само последното постъпило проектно предложение, с изключение на случаите, в които кандидатът е оттеглил последното по ред на подаване проектно предложение.

Проектните предложения, получили **минимум 60 точки** на етап „Техническа и финансова оценка“ се класират в низходящ ред съобразно получената оценка, като за финансиране се предлагат проектите по реда на класирането до достигане на общия размер на бюджета на процедурата.

В случай че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни оценки, проектите ще бъдат подреждани в низходящ ред по следните нива на оценка и в указаната последователност:

- По-висока крайна оценка за ниво „Ефективност и ефикасност“;
- По-висока крайна оценка за ниво „Резултатна ориентираност“;
- По-висока крайна оценка за ниво „Съответствие“.

Оценката на проектните предложения се извършва в съответствие с **Инструкцията за техническа и финансова оценка на проектните предложения по процедура чрез подбор на проекти „Модернизация на висшите училища“** (Приложение XV към Условията за кандидатстване). При извършване на техническата и финансова оценка, оценителите задължително отразяват в ИСУН 2020 мотивите си за присъдения брой точки по всеки един от критериите за оценка.

23. Начин на подаване на проектното предложение:

Подаването на проектните предложения по настоящата процедура се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН. Цялата информация е качена на следния интернет адрес: <https://eumis2020.govtment.bg/>.

Проектните предложения се подават единствено по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на Формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.govtment.bg>.

Съгласно извършена промяна на софтуера за подписане Combo Lite – за потребители на електронен подпись B-Trust е необходимо задължително да се използва посоченият от издателя софтуер Desktop Signer, като се избере тип на подписане PKCS7 и да се проверят в Настройките на софтуера дали формата на типа на електронния подпись е Detached (p7s), нивото да е Baseline_B и Хеш алгоритъм SHA1.

Проектните предложения се подават от кандидата, от лице с право да представлява кандидата²⁵ или от упълномощено от него лице²⁶ чрез попълване на учеб базирания Формуляр за кандидатстване, подписан с валиден Квалифициран електронен подпись (КЕП).

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСУН 2020 след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно **Указанията на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение XI към Условията за кандидатстване)**.

Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 24 от Условията за кандидатстване, също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в секция 12 „Прикачени документи“ от Формуляра.

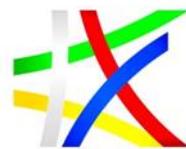
Съгласно разпоредбите на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН кандидатът подписва единствено с КЕП електронните документи, изисквани в оригинал. Достоверността на електронните копия на документи, приложени към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява единствено чрез подписането на формуляра в ИСУН 2020.

Проектното предложение се подписва с КЕП от законния представител на кандидата или надлежно оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице. При оправомощаване следва да се приложи документ за оправомощаване към датата на подаване на проектното предложение, подписан от законния представител и прикачен в ИСУН 2020. От текста на документа следва да става ясно, че законният представител оправомощава съответното лице да подаде с КЕП проектното предложение по настоящата процедура. При подаване на проектното предложение кандидатът следва да приложи прикачен в ИСУН 2020 и документа, от който да е виден законният представител на кандидата.

Проектното предложение се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Управляващия орган и за отстраняване на установените нередовности по време на оценката

²⁵ За целите на процедурите под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на кандидата. КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалният представител на кандидата.

²⁶ КЕП с титуляр и автор - упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическо лице, различно от кандидата, но изрично упоменато в представеното към проектното предложение пълномощно, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице.

на проектното предложение. По време на оценката комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден проектът и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020.

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 2 ГБ. Общият препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 10 ГБ.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до Ръководителя на УО на ОПНОИР на хартиен носител, като това обстоятелство се отбележва в ИСУН 2020 от потребител на системата със съответните права.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

ИСУН 2020 се поддържа от дирекция „Системи за управление на средствата от Европейския съюз“ в администрацията на Министерския съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатът по настоящата процедура чрез подбор трябва да представи следните документи, изцяло по електронен път чрез ИСУН 2020, попълнени, подписани на хартиен носител, сканирани и прикачени в секция 12 от Формуляра за кандидатстване:

1. Пълномощно за подаване на проектното предложение от лице, различно от официалния представител на кандидата (когато е приложимо);

2. Декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/2016 г., относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие, попълнена по образец (Приложение I към Условията за кандидатстване).

При подаване на проектното предложение посочената декларация следва да бъде с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение. *Декларацията се подава от кандидата и от всички партньори.*

Важно!

Декларацията на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС №162/2016 г. (Приложение I) се попълва и се подписва от всички лица, с право да представляват кандидата/партньора, независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин.

- 3. Декларация на кандидата/партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност**, попълнена по образец (Приложение II към Условията за кандидатстване). *Прилага се от кандидата и от всички партньори.*
- 4. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО**, попълнена по образец (Приложение III към условията за кандидатстване). *Прилага се само от кандидата.*
- 5. Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ** - попълнена по образец (Приложение IV към условията за кандидатстване). *Прилага се от кандидата и от всички партньори.*
- 6. Декларация от кандидата/партньора за липса на двойно финансиране и за завършеност**, попълнена по образец (Приложение V към Условията за кандидатстване). *Прилага се от кандидата и от всички партньори.*
- 7. Декларация за партньорство**, попълнена по образец (Приложение VI към Условията за кандидатстване).
- 8. Разбивка на разходите**, попълнена по образец (Приложение VIIa към Условията за кандидатстване).
- 9. Автобиографии по образец** (Приложение VII към условията за кандидатстване), попълнени и подписани от членовете на екипа за организация и управление на проекта. *Прилагат се само за основния екип за организация и управление на проекта, който включва ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист).*
- 10. Декларация на асоциирания партньор**, попълнена по образец (Приложение VIII към Условията за кандидатстване), когато е приложимо, придружена от **документ за учредяване на асоциирания партньор**. *Прилага се, в случай че проектното предложение включва асоцииран партньор. Документът за учредяване на асоциирания партньор следва да се представи на официалния език на асоциирания партньор и в превод на български език.*
- 11. Декларация за минимални помощи**, попълнена по образец (Приложение IX) и прикачена в ИСУН 2020 (когато е приложимо).
- Прилага се от кандидатите и партньорите – висши училища, когато в проектното предложение е планирано те да изпълняват дейностите от група дейности 3, насочени към изграждане на мрежи от кариерни центрове и кариерно консултиране и ориентиране на студенти с цел намиране на работа.*
- Прилага се от партньорите – национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите, когато в проектното предложение е планирано те да изпълняват допустимите за тях дейности от група дейности 1 и група дейности 3.*
- 12. Извлечения от инструмента HEInnovate** с резултатите от извършените самооценки на включените в проекта висши училища, придружено от **обосновка за извършената самооценка и описание на документите/процедурите и информацията**, с които кандидатът и партньорите разполагат и които са послужили по време на самооценката, потвърждаващи резултатите от извършената самооценка. *Прилагат се от кандидата и всички партньори - висши училища.*

13. Решение на Министерски съвет за признаване на национално представителната организация (ако е приложимо). Прилага се в случай, че проектното предложение включва партньор – национално представителна организация на работодателите и на работнищите и служителите и в случай че документът не е публично оповестен. В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.

14. Счетоводни документи (ГФО) на кандидата и партньорите за последните две приключили финансови години (ако е приложимо). Прилага се от кандидата и от всички партньори, в случай че документът не е публично оповестен. В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.

15. Счетоводна политика на кандидата и партньорите, от която да е видно наличието на разделение на неикономическа от икономическа дейност (ако е приложимо). Прилага се от кандидата и партньорите - висши училища и научни организации, в случай че документът не е публично оповестен. В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.

16. Оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги – с предложени цени от производителя/доставчика от минимум два източника за доказване на планиран разход (ако е приложимо). Прилагат се, в случай че в проектното предложение са планирани разходи, за които в т. 14 от Условията за кандидатстване не е определена единна ставка или разход за единица продукт. От представените оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги следва да е видно наименование на съответния актив/услуга, цена на актива/услугата и вид на валутата. При извършени проучвания в интернет за активи/услуги следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт

Важно!

Декларации - приложения от II до VI, включително, и приложение IX се попълват и се подписват от лице с право да представлява кандидата/партньора. В случай че кандидатът/партньорът се представлява заедно от няколко лица, тези декларации се попълват и подписват от всички представляващи лица. Декларация приложение VIII се попълва и подписва от лице с право да представлява асоциирания партньор. В случай че асоциираният партньор се представлява заедно от няколко лица, декларацията се попълва и подписва от всички представляващи лица.

Кандидатът/партньорът/асоциираният партньор няма право да упълномощава други лица да подписват която и да било от изискуемите декларации, тъй като се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

При подаване на проектното предложение всички декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

При деклариране на неверни данни от страна на кандидата/партньорите/асоциираните партньори, ще бъдат уведомявани компетентните органи.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата/партньорите/асоциираните партньори, а преди издаване на договора за БФП се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Крайният срок за подаване на проектни предложения, подписани с КЕП през системата ИСУН 2020 е: **не по-късно от 17,30 часа на .....2020 г. (три месеца след датата на обявяване на процедурата)**

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, **за час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН**, когато са записани окончателните данни и **системата е генерирала регистрационен номер**, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕСИФ кандидатът по процедурата може да иска разяснения във връзка с Насоките в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма, като ясно се посочва наименованието на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се изпращат на електронната поща на УО: infosf@mon.bg.

Разясненията от страна УО се утвърждават от Ръководителя на Управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всеки кандидат. Въпросите на кандидата и разясненията на УО се съобщават (публикуват) на интернет страницата на УО <http://opnoir.bg/> в рубрика „Въпроси и отговори“ и в ИСУН2020: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата) в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

26. Адрес за подаване на проектното предложение:

Проектните предложения по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ следва да бъдат подадени **само** по електронен път с Квалифициран електронен подпись (КЕП) като се използва Информационната система за управление и

наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>.

Ако проектно предложение бъде представено на хартия, то няма да бъде допуснато до оценка.

27. Допълнителна информация:

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

В десетдневен срок от приключване на оценяването Ръководителят на Управляващия орган (РУО):

1. одобрява доклада;
2. връща доклада за провеждане на оценяването и класирането от етапа, където са допуснати нарушения, когато те са отстраними;
3. не одобрява доклада, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения.

При одобрен оценителен доклад кандидатите от списъка на проектите, предложени за финансиране се поканват да представят в 30-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за бенефициент, включително на условията, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.

В двуседмичен срок от представянето на гореспоменатите доказателства Ръководителят на Управляващия орган взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по всяко проектно предложение, включено в списъка с одобрените проектни предложения. Решението на РУО се обективира в административен договор с бенефициента.

Решение за прекратяване на процедурата чрез подбор може да се вземе при следните случаи:

- Когато оценителният доклад не е одобрен, поради допуснати съществени нарушения в процедурата;
- Когато няма постъпили в срок проектни предложения или всички подадени проектни предложения са оттеглени;
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея.

Уведомяването на кандидата за сключване на административния договор се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/2016 г., в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение I);
2. Декларация за разделяне на икономическата от неикономическата дейност (Приложение II);

3. Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ - Приложение IV (*в случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на проектното предложение се изиска предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата/партньора;*);
4. Декларация за нередности – по образец (Приложение XXIII);
5. Споразумение за партньорство между кандидата и партньорите (Приложение XXVI);
6. Декларация за минимални помощи, в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение IX). *В случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на проектното предложение се изиска предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата/партньора;*
7. Финансово идентификационна форма – по образец (Приложение XXVII);
8. Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020 – по образец (Приложение XXIV);
9. Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 – по образец (ако е приложимо) (Приложение XXV);

В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в Ръководството за изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР - <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=139>.

Освен посочените по-горе документи, бенефициентът и всички партньори следва да представят:

1. Удостоверение, потвърждаващо че бенефициентът/партньорът не е обявен в процедура по ликвидация, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от бенефициента;
2. Удостоверение, потвърждаващо че бенефициентът/партньорът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от бенефициента;
3. Удостоверение от Националната агенция за приходите за липса на задължения на бенефициента/партньора, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му;
4. Удостоверение от общината по седалището на бенефициента/партньора за липса на задължения на бенефициента, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му – *не се отнася за бенефициент/партньор, чието седалище е на територията на Столична община (в този случай проверката се прави по служебен път);*
5. Свидетелство за съдимост на всички лица, представляващи бенефициента/партньора, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му;
6. Удостоверение за актуално състояние или учредителния акт на бенефициента/партньора;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

7. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато административният договор за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на бенефициента.

8. Удостоверение от Главна инспекция по труда, че бенефициентът няма влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, за нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган.

За обстоятелствата по документите по т. 1, 2, 3, 5 и 6 УО извършва служебна проверка при възможност за това. В този случай документите няма да бъдат изисквани от съответния бенефициент. УО си запазва правото да изиска допълнителни документи за удостоверяване на съответните обстоятелства.

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г. (**Приложение XXI**) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г. (**Приложение XXII**), които са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ). В процеса на изпълнение на проекта бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в Ръководството за изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР - <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=139>.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

Приложения за попълване и подаване в ИСУН 2020:

- Образец на декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/2016 г. (Приложение I);
- Образец на декларация на кандидата/партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение II);
- Образец на декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО (Приложение III);
- Образец на декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ (Приложение IV);
- Образец на декларация за липса на двойно финансиране и за завършеност (Приложение V);
- Образец на декларация за партньорство (Приложение VI);
- Образец на Разбивка на разходите (Приложение VIa);
- Образец на автобиография (Приложение VII);
- Образец на декларация на асоциирания партньор (Приложение VIII);
- Образец на декларация за минимални помощи (Приложение IX).

Приложения за информация:

- Формуляр за кандидатстване с проектно предложение (Приложение X);
- Указания на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение XI);
- Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско и териториално сътрудничество (Приложение XII);
- Указание № ДНФ-3/23.12.2016 г. на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми съфинансиирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз за финансовата рамка 2014 - 2020 г. (Приложение XIII);
- Методология за оценка на проектно предложение по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проекти „Модернизация на висшите училища“ (Приложение XIV);
- Инструкция за техническа и финансова оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор на проекти „Модернизация на висшите училища“ (Приложение XV);
- Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Модернизация на висшите училища“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XVI);
- Стандартна таблица за допустимия размер на почасово възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР (Приложение XVII);
- Методика за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР (Приложение XVIII);
- Списък на висшите училища по общ брой студенти и докторанти, които се обучават в тях (Приложение XIX)²⁷;
- Класация на висшите училища по Методология за класация на висшите училища (Приложение XX);
- Методология за класация на висшите училища (Приложение XX_1).

Приложения към Условията за изпълнение:

- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XXI);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XXII);
- Образец на декларация за нередности (Приложение XXIII);

²⁷ По данни на МОН за 2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 (Приложение XXIV);
- Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (Приложение XXV);
- Образец на споразумение за партньорство (Приложение XXVI);
- Образец на Финансова идентификационна форма (Приложение XXVII);
- Метаданни (Приложение XXVIII).